

50

Zbornik sjećanja

Limena glazba | **Sebešić** | Nova Bila 1974.
Limena glazba | **Lašva** | Nova Bila 2024.

trajajati

50 godina neprekidnog djelovanja

znali

50

Šmo

Zbornik sjećanja

Limena glazba | **Sebešić** | Nova Bila 1974.
Limena glazba | **Lašva** | Nova Bila 2024.

znali

trajajati

50 godina neprekidnog djelovanja

Nova Bila, svibanj 2024. godine

Nakladnik

Limena glazba „LAŠVA“ Nova Bila

Za nakladnika

Marinko Matošević

Urednik

Dragan Đido

Asistent urednika

Marko Zovko

Lektor

Nela Đido

Dizajn korica i grafička obrada

Stanislav Nikolić

Inspirator naslova Zbornika sjećanja „Znali smo trajati“

Fra Zoran Livančić

Tisak

Print-GS d.o.o. Travnik

Naklada

1000 primjeraka

ZBORNİK SJEĆANJA

Nova Bila, svibanj 2024. godine

RIJEČ UREDNIKA.....	5
RIJEČ PRVOG PREDSJEDNIKA I OSNIVAČA MLADENA MATIŠIĆA (1974. – 1989.)...9	
RIJEČ DRUGOG PREDSJEDNIKA MARINKA MATOŠEVIĆA (1994. – 2024.).....17	
POVIJESNI OKVIR PRVOG RAZDOBLJA S FOTOGRAFIJAMA.....23	
POVIJESNI OKVIR DRUGOG RAZDOBLJA S FOTOGRAFIJAMA.....49	
POVIJESNI OKVIR TREĆEG RAZDOBLJA S FOTOGRAFIJAMA I SKENOVIMA.....55	
SJEĆANJA I IMPRESIJE GLAZBENIKA.....79	
NAJNOVIJE RAZDOBLJE (2018. – 2024.).....137	
DRUGI O NAMA.....165	

ZBORNİK SJEĆANJA O PEDESETOJ OBLJETNICI
LIMENE GLAZBE IZ NOVE BILE PREDSTAVLJA TRAGANJE
KROZ POVIJEST ORKESTRA, PREDSTAVLJAJUĆI NJEGOV
RAZVOJ, PROMJENE IMENA I PRAVNE STATUSNE
TRANSFORMACIJE TE NASTOJI OČUVATI USPOMENE I
DOPRINIJETI TRAJNOM ZAPISU ZA BUDUĆE
GENERACIJE GLAZBENIKA.

RIJEČ
UREDNIKA

Zbornik sjećanja posvećen velikom jubileju, pedesetoj obljetnici limene glazbe iz Nove Bile, započeli smo svjedočenjima i impresijama glazbenika kroz pola stoljeća postojanja. Iz samog nedefiniranog naziva glazbe, može se naslutiti da naziv nije definiran u prvoj rečenici, a razlog je mijenjanje imena glazbe kroz povijest. Pisanje ovog Zbornika predstavlja naša nastojanja da se rad ovog orkestra ovjekovječi kroz trajni zapis koji će poslužiti mladim glazbenicima kao dobar primjer za njihov budući rad.

Kada prođe puno godina, činjenice padaju u zaborav, zato smo željeli doći do pravih povijesnih izvora o nastanku ovog orkestra. Kao pravo povijesno vrelo pronašli smo čovjeka koji je aktivno sudjelovao u pokretanju i osnivanju ovog orkestra. Stupili smo u kontakt s gospodinom Mladenom Matišićem, prvim predsjednikom limene glazbe. Nakon usmenog i pismenog svjedočenja o nastanku glazbe upustili smo se u impresije glazbenika kroz različita razdoblja. Razdoblja djelovanja limene glazbe možemo podijeliti u tri djela.

Prvi dio traje od osnivanja 1974. godine do 1989. godine. U ovom razdoblju limena glazba nosi naziv Limena glazba „Sebešić” Nova Bila. Pravni status ovog orkestra bio je reguliran kao sekcija Privredne organizacije „Šipad Sebešić” Nova Bila koja je ujedno bila i titular ovog orkestra. Bili su istinski i pravi financijer orkestra, postavili predsjednika, angažirali kapelnika i druge suradnike kapelniku, imenovali sekretare za sport i kulturu koji su obavljali tehničke stvari kao svoju osnovnu radnu djelatnost.

Drugi dio traje od 1989. godine do 1994. godine. U ovom razdoblju limena glazba nosi naziv Limena glazba Nova Bila. Orkestar je djelovao bez titulara, tj. glazbenici su se samoorganizirali bez pravnog statusa i izgubili su stalnog financijera.

Treći dio traje od 1994. godine (kada smo proslavili 20 godina postojanja) do danas kada slavimo 50. jubilej. U ovom razdoblju glazba zadržava stari naziv do 2010. godine, a nakon toga mijenja ga u Limena glazba „Lašva” Nova Bila. Članovi orkestra se organiziraju kao nevladina organizacija i tako pravno registriraju orkestar.

Zbornik sjećanja mnogi će samo prelistati, zato smo se potrudili da sadrži mnoštvo fotografija i skenova koji puno govore. Pronaći će se imena svih članova koji su prodefilirali kroz ovaj orkestar. Jedini kriterij za ovaj popis bio je da je član zabilježio bar jedan nastup s ovim orkestrom. Kronološkim redom spomenuli smo sve kapelnike orkestra, predsjednike i sve osobe koje su kao referenti za sport i kulturu radili tehničke (logističke) poslove za ovaj orkestar, u početku kao angažirani sekretari, a zatim volonterski kao tajnici i menadžeri orkestra.

Ako smo slučajno kroz popise ispustili neko ime unaprijed se ispričavamo, fotografija sigurno nije. U Zborniku su neki od brojnih nastupa zabilježeni perom i ovjekovječeni fotografijom. Rubrikom Drugi o nama dali smo priliku da se čuje nešto o nama iz druge perspektive. Nadamo se da smo kroz ovaj *Zbornik sjećanja* stvorili bar malu sliku u velikom rasteru o našem orkestru.

PRVI PREDSEDNIK LIMENE GLAZBE IZ NOVE BILE, MLADEN MATIŠIĆ, DIJELI SVOJE SJEĆANJE NA OSNIVANJE ORKESTRA PRIJE PEDESET GODINA, ISTIČUĆI ENTUZIJAZAM, IZAZOVE NABAVKE INSTRUMENATA, ODABIR NASTAVNIKA TE RAST I RAZVOJ ORKESTRA KROZ PRVE NASTUPE I STVARANJE OZBILJNE GLAZBENE ZAJEDNICE.

RIJEČ I SJEĆANJA
PRVOG PREDSEDNIKA
I OSNIVAČA

MLADENA MATIŠIĆA (1974.–1989.)

Prije nešto više od sedamdeset godina, prvi put sam se susreo s limenom glazbom. Bilo je to u Travniku. Stanovali smo u blizini vatrogasnog doma odakle su se povremeno čuli zvuci limene glazbe. To me toliko oduševljavalo da sam svake nedjelje išao pred hotel Lipu da slušam koncert vatrogasne limene glazbe. Prošlo je pedeset godina, radio sam u preradi drveta „Sebešić” Nova Bila i jednog dana mi je došao direktor, ing. Mahmut Isak, sa prijedlogom da osnujemo orkestar limene glazbe. Gledao sam ga iznenađeno i s oduševljenjem. Tada nisam ni razmišljao o tome tko će svirati, kako nabaviti instrumente, pronaći nastavnike i slično, ali bez obzira na to, odluka je donešena. Zadužen sam bio za nabavku instrumenata. Stupio sam u kontakt s Muzičkom nakladom „Zagreb” i dobio ponudu. Poduzeće „Sebešić” je platilo instrumente. Pored moje kancelarije bila je jedna slobodna gdje su bili uzorci naših proizvoda i to smo iskoristili da privremeno odložimo instrumente.

Ne sjećam se tko je predložio, ali vrlo brzo smo se dogovorili za tri nastavnika: Antu Surotu (za kapelnika i vođu orkestra za tenore, baritone i prateće instrumente), Miču Puljevića (za trube) i Hazima Hadžiemrića (za klarinete). A onda je ostalo najteže, tko će svirati. U Osnovnoj školi „Nova Bila” bila je šansa da nađemo mlade muzičare. Nakon nekoliko razgovora javilo se više od pedeset

zainteresiranih, koji su odmah pristupili vježbanju. Nastava se održavala u sali Radničkog savjeta i u pojedinim kancelarijama. Anto Surota obradio je neke melodije, napisao aranžmane prilagođene početnicima i već nakon dva mjeseca napredak je bio više nego očigledan. Na Radničkim sportskim igrama, trubači su svirali Fanfare prilikom proglašenja pobjednika što je bilo prvo pojavljivanje dijela Limene glazbe „Sebešić”. U rad glazbe pokušali smo uključiti i naše radnike, ali ih je samo nekoliko ostalo u glazbi.

Uskoro smo dobili i uniforme koje su šivane u kombinatu „Borac Travnik”. Preuzimanje uniformi bio je svečani trenutak jer nas je to učinilo ozbiljnim orkestrom. U nekoliko mjeseci održani su sljedeći nastupi: nastup u Travniku i Novoj Biloj za 1. maj, nastup za ispraćaj penzionera Sebešića, sahrana za radnika Sebešića, Matu Popovića. Ovi nastupi mnogo su doprinijeli glazbi u popularizaciji te su počeli pristizati i novi članovi, a glazba je iz dana u dan bila sve bolja. Svirane su i sve zahtjevnije melodije, a jedna grupa muzičara razmišljala je o formiranju Jazz orkestra koji bi prvenstveno nastupao na igrankama u Novoj Biloj.

Mladen Matišić

Prvi predsjednik i osnivač

MARINKO MATOŠEVIĆ ISTIČE SVOJE DUGOGODIŠNJE ISKUSTVO U LIMENOJ GLAZBI „LAŠVA“ NOVA BILA, PODSJEĆAJUĆI NA VRIJEDNOSTI GLAZBENOG OBRAZOVANJA, ZAJEDNIŠTVA I PREDANOSTI TE IZRAŽAVA ZAHVALNOST SVIMA KOJI SU PODRŽAVALI I DOPRINOSILI RAZVOJU OVE GLAZBENE TRADICIJE KROZ PET DESETLJEĆA.

RIJEČ I SJEĆANJA
DRUGOG PREDsjedNIKA
MARINKA MATOŠEVIĆA (1994.–2024.)

Kao dvanaestogodišnjak pristupam Limenoj glazbi „Sebešić” Nova Bila, što je prethodilo dogovoru mojih kolega iz susjedstva. Za naše selo Podolac bilo je i ostalo poznato da se iz svake obitelji u limenu glazbu upisivalo ili upiše najmanje jedan ili više članova, tako da se zadnjih godina promišlja o imenovanju te ulice u „Glazbena”.

Moj prvi instrument bio je doboš. Ostale kolege opredjeljivali su se za druge instrumente, uglavnom puhačke: truba, klarinet, trombon jer je bio mali izbor instrumenata. Vježbalo se tri puta tjedno u uredima uprave „Sebešić”. Prvi nastavnici bili su: Miča Puljević koji je vodio trubače, Hazim Hadžiemrić koji je vodio klarinete te Anto Surota koji je vodio tenore, baritone, basove, trombone i ritam sekciju (bubanj, činele i doboš), a istovremeno je bio i kapelnik.

Na početku smo učili note, radili vježbe na usniku odnosno muštiklu pa tek onda svirali. Znalo se dogoditi da tri glazbenika koriste jedan usnik.

Nakon nekoliko mjeseci krenulo se s generalnim probama koje su se održavale svakog petka, a kojima sam se toliko radovao i s nestrpljenjem iščekivao. Kako je vrijeme prolazilo tako smo i sklapali koračnice prikladne nama. Klarinetisti su bili privilegirani zato što je njihov nastavnik kupovao sokove koje su oni pili nakon svake pauze. Dok su trajale generalne probe kapelnik Anto Surota uvijek bi rekao nekoliko rečenica o vrijednosti svakog glazbenika i koliko glazba vrijedi.

Prvi nastup bio je 1. svibnja 1974. godine, a sviralo se na kapiji Sebešića. Zbog toga, na taj dan slavimo rođendan orkestra. Taj nastup sam doživio s ogromnom radošću jer je to bio za mene jedan veliki doživljaj. Nakon svakog nastupa nam se pripremala posebna hrana i piće što je za nas bila velika čast. U to vrijeme samo su muškarci svirali u glazbi što govori koji su bili pogledi i način življenja naših roditelja. Kako smo svirali uglavnom koračnice i imali veći repertoar tako smo više nastupali i obilježavali državne praznike, radničke igre, sletove i dr.

Djelovali smo pod pokroviteljstvom Sebešića koje je osiguravalo odore tako da smo bili nagrađivani i velikim izletima kao što su Vlašić, Kozara, Sutjeska, Split i druge destinacije.

Limena glazba postaje sve više bitnija i vrijednija s jedne strane, a s druge strane sve više članova se upisuje u glazbu. Tome su uveliko doprinijeli sletovi koji su bili priređivani u svim osnovnim školama tako da su naši vršnjaci mogli uživati i diviti se našim izvedbama te nam je to osiguralo brojne nove članove, a uprava „Sebešić” nove instrumente i bolje uvjete rada.

Moja braća i naša djeca također su prošla kroz glazbu, a slične situacije su bile i u drugim obiteljima. Svaki nastup sam doživljavao s velikim zadovoljstvom kao i svi drugi glazbenici. Budući da sam bio redovan na probama, kapelnik Anto Surota je to prepoznao, pozvao me na razgovor te predložio da pređem na drugi instrument - trubu. Rekao je da doboš mogu svirati u nedostatku članova ritam sekcije, a da je u tom trenutku glazbi bio potrebniji trubač.

Sve do 90-ih vježbalo se i nastupalo uz nove koračnice s drugim nastavnicima i kapelnicima, a nakon toga u teškim ratnim trenucima glazbenici ostavljaju svoje instrumente i pristupaju HVO-u.

Godine 1994. nakon potpisivanja primirja, susrećem se s vizionarom Draganom Đidom, pozdravljamo se nakon dužeg vremena u kojem se nismo ni vidjeli ni čuli. Otvaramo priču o limenoj glazbi, zbrajamo preživjele glazbenike te predlažem Draganu da se prihvati mjesta tajnika glazbe i da krenemo s radom orkestra.

Sve što je Dragan Đido kao vizionar predložio i rekao pred uvaženom gospodom: Antom Spajićem, Mirkom Batinićem i fra Zoranom Livančićem, to je danas konkretizirano kroz rad Hrvatskog kulturnog centra Nova Bila sa svim njegovim sekcijama.

Na kraju se želim zahvaliti svim ljudima koji su prepoznali vrijednost limene glazbe. Također, posebna zahvala ide našim roditeljima koji su dopustili da budemo članovi glazbe nauštrb svih obveza koje su djeca sa sela imala u to vrijeme. Hvala i našim nastavnicima i voditeljima na prenesenom znanju. Hvala Hrvatskoj demokratskoj zajednici koja nas je podržala kako u poratnom vremenu tako i danas. Nakon 50 godina dobio sam povjerenje da napišem svoje osjećaje prema Limenoj glazbi „Lašva” Nova Bila. Veliko mi je zadovoljstvo svirati i konzumirati te zvuke instrumenata.

Radujem se što naša grand (velika) obitelj u svom radu koristi taj jedinstveni jezik glazbe koji prepoznaje cijeli svijet. Istinski se radujem danas vidjeti brojne mlade glazbenike koji svoj rad nesebično daruju našoj publici.

Marinko Matošević
Drugi predsjednik

PRVO RAZDOBLJE LIMENE GLAZBE „SEBEŠIĆ“
NOVA BILA, OD OSNIVANJA 1974. DO 1989. GODINE,
OBILJEŽENO JE ANGAŽMANOM PREDANIH NASTAVNIKA
POPUT ANTE SUROTE, MIČE PULJEVIĆA I HAZIMA HADŽIEMRIĆA
TE PRIZORIMA VESELIH I NEZABORAVNIH TRENUTAKA UČENJA
GLAZBE I ZAJEDNIČKOG SVIRANJA, OSTAVLJAJUĆI DUBOK I
TRAJAN PEČAT U SJEĆANJIMA GENERACIJA GLAZBENIKA.

POVIJESNI OKVIR
PRVOG RAZDOBLJA
S FOTOGRAFIJAMA

Prvi dio traje od osnivanja 1974. godine do 1989. godine. U ovom razdoblju limena glazba nosi naziv Limena glazba „Sebešić” Nova Bila. Pravni status ovog orkestra bio je reguliran kao sekcija Privredne organizacije „Šipad Sebešić” Nova Bila koja je ujedno bila i titular ovog orkestra. Bili su istinski i pravi financijer orkestra, postavili predsjednika, angažirali kapelnika i druge suradnike kapelniku, imenovali sekretare za sport i kulturu koji su obavljali tehničke stvari kao svoju osnovnu radnu djelatnost.

Početak rada Limene glazbe „Sebešić” Nova Bila pamtit ćemo po divnim ljudima koji su bili angažirani od strane uprave poduzeća pokrenuti ovaj orkestar, a to su:

Anto Surota, Miča Puljević i Hazim Hadžiemrić. Mislim da sam ih pobrojao točno po starosti i hijerarhiji u orkestru.

Svakog od nas polaznika po prvom dolasku dobro bi promotrili, ispitali o školi, ocjenama, a nakon toga gotovo konzilijarno odlučivali tko je za koji instrument.

Anto Surota, prvi kapelnik ovog orkestra, ostat će nam u sjećanju kao blag, tih, miran i iznad svega dobar pedagog i izvrstan glazbenik. Kao dirigent pomno je birao i prilagođavao svaku koračnicu našem glazbenom nivou i uzrastu. Kada prelistam note iz tog vremena i danas, ostanem zadivljen tom jednostavnošću glazbenog izričaja.

Miča Puljević, nastavnik trube, bit će upamćen kao krupan, visok, crvenog lica s napola spuštenim naočalama, a po prirodi plahovite naravi i prodornog glasa kojim je svaku novu koračnicu prvo otpjevao mladim glazbenicima te potom tražio da to isto ponove svi zajedno. Dok bi pjevali Miča je drvenom palicom lupao o stol i tako davao ritam. Nerijetko bi ta palica poletjela i prema nekom nestašnom glazbeniku. Sviranje otpjevane koračnice bilo bi tek na kraju probe. Mi koji smo bili raspoređeni kod drugih nastavnika na drugim instrumentima redovno bismo se smijali i govorili kako se kod Miče više pjeva nego svira. Miča je u to vrijeme bio već stariji čovjek. Ponekad bi se dogodilo da ga ulovi san na samom satu, što bi dodatno nasmijalo tu nestašnu grupicu dječaka okupljenu oko čovjeka kojeg su uistinu voljeli i poštovali.

Hazim Hadžiemrić, nastavnik klarineta, bit će upamćen kao veliki gospodin, ugledni Travničanin i vlasnik fotografske radnje „Foto Hazim“. Mi učenici kod nastavnika Hazima uživali smo poseban tretman na kojem su nam potajno zavidjeli ostali članovi orkestra. Probe su se odvijale po uredima u upravnoj zgradi poduzeća „Sebešić“ nakon radnog vremena. Hazim bi na pauzi svake probe počastio svoje učenike sokićima. Proba bi obično polazila riječima: „A sad u suru!“ Prvi dio probe uobičavao je sviranjem ljestvica i izdržavanjem tonova. Kako nas je uvijek bilo više nego instrumenata (klarineta) na pola probe bismo se smijenili i tako dobili svi priliku da sviramo. Najuporniji i najbolji učenici na kraju probe bili bi nagrađeni tako što bi instrument ponijeli kući do sljedeće probe.

Prvi i jedini predsjednik (u ovom prvom razdoblju djelovanja) Limene glazbe „Sebešić” Nova Bila bio je gospodin Mladen Matišić. Prvi tajnik limene glazbe, a u to vrijeme sekretar za sport i kulturu poduzeća „Sebešić”, bio je Salih Hadžić, a zatim: Stjepan Šimić-Šime, Mladen Perić, Božana Džepina, Marko Džepina te Zdravko Popović.

Pored naprijed spomenutih nastavnika i kapelnika Limene glazbe „Sebešić” Nova Bila (nakon njihove uspješne, hvale vrijedne i nezaboravne misije pokretanja orkestra te njihovog prirodnog povlačenja iz glazbe), dovode se novi nastavnici koji nastavljaju njihov slijed ravnjanja i obučavanja novih naraštaja: Franjo Dujjić, Mladen Beljan, Anđelko Rebac, Harun Nikšić-Harko i profesor Mato Čović.

Kako je sasvim prirodno da se prvi učitelji najviše urežu u sjećanje djece, tako je prirodno da se na isti način uvuku pod kožu i nastavnici koji su trajali cijelu jednu deceniju u ovom prvom razdoblju te tako ostavili neizbrisiv trag sjećanja. Nadam se da već pretpostavljate da je osoba o kojoj želim nešto više reći posljednja u prethodno spomenutom nizu nastavnika.

PROFESOR MATO ČOVIĆ

Profesor Čović dolazi na mjesto kapelnika Limene glazbe „Sebešić” Nova Bila koncertom sedamdesetih (1979. godine) i ostaje cijelu jednu deceniju (do konca osamdesetih, točnije do 1989. godine).

Njegov dolazak poklapa se s mojim upisom u travničku gimnaziju tako da ga mogu promatrati kroz više aspekata. Prvi kroz glazbu, čiji sam član od njenog osnutka, drugi kao mladi gimnazijalac kojem predaje Muzičku kulturu i na kraju kao mog profesora klarineta u čijoj klasi završavam instrumentalni odsjek na klarinetu te kroz treće razdoblje limene glazbe koje je počelo upravo s profesorom Čovićem. Svjesno ulazim u to razdoblje kako ne bi zbunio čitatelje retrospektivom.

Za sve nas mlade glazbenike to je bio šok. Dolazi nam na čelo orkestra prvi travnički profesor glazbe. Akademiju je završio u Sarajevu, a uz teorijske predmete studirao i instrumentalni odsjek na klarinetu. Kao jedan od klarinetista razmišljao sam što će biti, ali ne samo ja, već i svi drugi koji su bili naviknuti na

blaženi Surotin osmijeh, Mičinu istinsku gordost prožetu ljubavlju i Hazimovu velikodušnost, profinjenost i galantnost.

Kao i svaki put do tada, kada bi uslijedile promjene, na prvu probu bi došao netko iz uprave glazbe i kratko nam predstavio novog kapelnika. Profesor Čović, mlad, lijep, visok, crn, elegantno obučen u tamno odijelo s bijelom košuljom i savršeno svezanom kravatom, namirisan, ozbiljan i još blago smrknut nekako je ulijevao strah u sve nas seoske dječake.

Taj prvi dojam šarma, ljepote, urednosti i dostojanstva zadržao je do mirovine. Dojam blago smrknute osobe nije uspio zadržati. Ubrzo smo vidjeli da se iza toga krije vrlo duhovita i inteligentna osoba koja je točno znala što s nama treba napraviti. Kad se radilo bio bi „mrtav“ ozbiljan i nije bilo šale. U pauzama i trenucima opuštanja nakon naporne vježbe sve nas je nasmijavao i dovodio do suza svojim prodornim i nadasve glasnim smijehom. Isti je bio i u gimnaziji, mene kao da nije znao. Samo rad, rad i rad. U glazbu je uveo suvremenije koračnice (od Avde Smailovića i drugih) te podigao kvalitetu zvuka sukladno našim trenutnim mogućnostima. U isto vrijeme tih lijepih osamdesetih vodio je travničku muzičku školu, renovirao, opremao i organizirao preseljenje u novu zgradu škole, vodio komorne orkestre, travničku limenu glazbu, zborove (horove), razne ansamble i nosio glavni stup kulture Travnika. Nikša Bratoš, Seid Memić-Vajta, Ešref Kozarić, Veziri, Djeca Talije i mnogi drugi bendovi mogu ga se sjećati samo po velikim djelima, ali ne samo kao glazbenika i profesora, nego puno većoj tituli – kao čovjeka kakvi su misionari s početka ove moje priče, ljudi koji su pokrenuli glazbu.

To je pokazao i koncem 1994. godine kada je došao ponovno na mjesto kapelnika. Nismo mu imali ništa ponuditi. Svirali smo po sjećanju i tako postali popularni. Dobivali smo pozive sa svih strana. Svirali smo po Središnjoj Bosni (u svakom gradu i selu naše županije) i u cijeloj Hercegovini. Na poziv iz Čapljine u ljeto, 1995. godine profesor Mato je rekao: „Idemo. Napisat ću nekoliko aranžmana: Kriste u Tvoje ime, Zdravo Djevo, Po lojtrici gor i dol, Gdje mi duša spava... Imam nekih praznih kajdanki pa će moja supruga Vesna prepisati za svakog glazbenika posebno.“ Razumije se, to su i uradili, a Marinko, predsjednik glazbe, i ja kao tajnik, ne želimo da ostane tajna kako ima i uvijek će biti dobrih ljudi kojima samo dragi Bog, ili u što vjeruju, može platiti.

ZAVRŠIMO POVIJESNI OKVIR PRVOG RAZDOBLJA S NEKOLIKO SJEĆANJA:

Ovih dana dobio sam poziv od predstavnika Limene glazbe „Lašva” Nova Bila, povodom pedesete godišnjice, ako bih se mogao prisjetiti svojih početaka u Limenoj glazbi Nova Bila. Rado sam pristao na taj poziv, kao što se rado sjećam tih početaka.

Sve je počelo s inicijativom podrške radu sporta i kulture u Novoj Biloj od strane poduzeća „Sebešić” koje je djelovalo u Novoj Biloj. Tako je aktiviran nogometni, rukometni i judo klub te Limena glazba „Lašva” Nova Bila. Većina mladih se odazvala na poziv klubova i limene glazbe za prijem te 1974. godine. Većina se prijavila i u klubove i limenu glazbu, kako bi se poslije izvjesnog vremena prema osobnim afinitetima zadržali tamo gdje im je bilo ugodnije. Mi koji smo se prijavili u limenu glazbu, imali smo skromnu audiciju koju su vodili Anto Surota, Miča Puljević i Hazim Hadžiemrić. Svojim iskustvom odabrali su nas za pojedine instrumente, kojih je u početku bilo malo, pa smo ih dijelili tako da je svatko imao instrument na jedan dan. Sve se to odvijalo u uredima uprave Sebešića poslije radnog vremena. Mi smo tada bili djeca koja nisu imala prilike iskusiti nešto novo i to, bar za mene, a mislim i za ostale, je bilo jedno prekrasno novo iskustvo. Tada još nismo ni bili svjesni, sa svojim skromnim glazbenim znanjem koje smo donijeli iz osnovne škole, da ćemo biti dio limene glazbe koja će toliko živjeti i trajati. Krenulo se s probama koje su bile iscrpljujuće za nas, a također našu trojicu mentora. Mnogi su odustali, a oni koji su istrajali postali su članovi limene glazbe. Tada su mnogi koji se nikada nisu bavili

glazbom pokazali talent i vrhunski ovladali sviranje instrumenata.

Anto Surota je za one koji nisu mogli odsvirati dionice većim visinama svojeručno pisao note za svakog pojedinca kako ne bi napustio glazbu. Kako je vrijeme prolazilo sve više smo napredovali, a najveće veselje kod svih je izazvao dolazak potpuno novih instrumenata. Oduševljenje se nastavilo kada smo dobili prve uniforme. Većina nas nikada do tada nije nosila bilo kakvu uniformu, a sada smo svi dobili priliku i izgledali smo kao ozbiljan orkestar. Svima nama je to, kao pojedincima, davalo samopouzdanje koje se ogledalo i u tome da smo nešto više znali i vrijedili. Ono čega se posebno sjećam je pedagoški pozitivan stav naših mentora koji su nas odgajali i pazili. Anto Surota bi znao reći: „Evo dobili ste priliku naučiti vezati kravatu, što većina vaših vršnjaka nema priliku.“ Istina, vezanje kravate se nikada od tada nije zaboravilo kao jedan mali dio svega što smo naučili i doživjeli u limenoj glazbi. Kao mladim osobama bilo je lijepo biti u centru pažnje prilikom nastupa. Bilo je i nezgoda, kašnjenja na budnicu, vožnje Mladenovim spačekom da stignemo orkestar koji je već uveliko svirao budnicu.

Kažu da starije osobe uvijek govore kako je prije bilo bolje, ali to je najprije zbog toga što su bili mladi. Kako reći, bar što se tiče limene glazbe, da je nekad bilo bolje, bilo je dobro, ali kada danas čujete limenu glazbu u kojoj sviraju školovani mladi glazbenici, neusporedivo je s onim što smo mi bili na samim početcima i trebamo biti ponosni na njih. Oni danas sviraju evergreen melodije o kojima smo mi sanjali. Svega toga ne bilo bez entuzijasta koji i dan danas vode glazbu i uz njih su stasali mnogi mladi ljudi, glazbene škole koje su pohađala i moja djeca, mnogi od njih su završili i muzičku/glazbenu akademiju, a svega toga bi teško bilo da davne 1974. nije osnovana limena glazba u Novoj Biloj.

Ovaj veliki jubilej je utoliko značajniji kada smo svjesni promjena koje su se dogodile u proteklim vremenima, a limena glazba je ostala i opstala unatoč i usprkos svim izazovima. Ponosim se i danas svojim kratkotrajnim članstvom koje mi je puno značilo i na neki način pomoglo u daljnjem životu.

Mladima koji su danas dio limene glazbe i svim članovima koji su u nekom periodu bili članovi od srca čestitam ovaj jubilej i želim da nastavite s radom na radost i ponos svih koji žive u Novoj Biloj i Srednjoj Bosni.

Ratko Bajo

Poštovani, a posebno dragi Dragane,

Kada si me zamolio da napišem svoje utiske u povodu obilježavanja jubileja, 50 godina od utemeljenja tadašnje Limene glazbe „Sebešić” Nova Bila, danas Limene glazbe „Lašva“ Nova Bila, rado sam odgovorio da hoću. I onda sam počeo da prizivam sjećanja na taj period kada sam kao dječak od 12 godina, sa skromnim muzičkim iskustvom koje sam stekao zahvaljujući upornosti dobrog profesora Mate Čovića, s vršnjacima i malo starijim počeo vježbati u kancelarijama preduzeća „Sebešić” Nova Bila. Dva ili tri dana u sedmici, poslije radnog vremena u pilani, dolazili bismo s očevim spačekom, Surota, Puljević, moj otac Hazim i ja (u početku prepadnut, zbunjen, a kasnije s radošću), u Novu Bilu s ciljem, meni malo nejasnim tada, da od nas mladića iz okruženja formiraju limenu glazbu.

Prvo smo se stidljivo i nevješto upoznavali s notama, e tu sam ja bio malo važan, pa onda učili tehniku puhanja iz stomaka, zatezali usne vježbajući način puhanja u instrumente, radovali se pauzama kad smo slušali kako je drugima u susjednim kancelarijama koji su učili svirati druge instrumente. Mi koji smo učili svirati klarinet smo se malo pravili važni jer je klarinet nekako kitnjastiji, izgledao je komplikovaniji za svirati, a malo po malo zahvaljujući entuzijazmu i upornosti Ante, Miče i mog oca Hazima iz kancelarija su počeli dolaziti zvuci pojedinih dionica koračnica koje nam je pripremao uvijek staloženi Anto Surota. Nabavljeni su nam i instrumenti za cijeli orkestar i nakon zaista puno truda i naših učitelja i nas koji smo se ustalili u vježbanju savladavajući zadane dionice koračnica, došlo je vrijeme da zajedno, u jednoj malo većoj sali za sastanke odsviramo prvu zajedničku probu. Mi smo bili sretni i mislili da smo dobri. Nastavljeno je s probama u sali, ali tek kad smo izašli vani, u krugu fabrike, vidjeli smo da moramo još mnogo vježbati da bismo ličili na uštimani orkestar. Došle su uniforme, spremali smo se za prvi javni nastup i trebali koračnice uvježbati svirati u hodu pazeći na korak. Vježbali smo kretanje i pazili na korak bez sviranja, a onda sve zajedno uz sviranje koračnica.

Koliko se sjećam, prvi javni nastup je bio budnica, zatim smo svirali u Vitezu pred kućom direktora na Salašu te susret u Travniku s limenom glazbom iz Travnika. Nakon svih uzbuđenja, uslijedio je zajednički ručak u restoranu preduzeća „Sebešić” u Novoj Biloj. Znam da smo se osjećali važno i samodopadno, ali tek nakon proteka mnogo vremena, s ove distance životnog iskustva i proživljenih godina imam jasnu spoznaju izuzetne vrijednosti tog perioda i druženja s dječacima, mladićima, sada odraslim, zrelim ljudima.

Posebno sam zahvalan na lijepom osjećaju susreta s nekim od nas, osmijeh i pozdrav, razgovor i često prisjećanje na te lijepe dane, a iznad svega ponos na današnji orkestar Limene glazbe „Lašva” Nova Bila je osjećaj koji nosim na zaista divno iskustvo odrastanja s vršnjacima koji su nesvjesno stvorili izuzetan projekat današnjeg uspješnog kolektiva HKC-a Nova Bila.

Dragi prijatelji, želim vam još puno uspjeha u radu i odgoju novih naraštaja u produhovljenom poslu i misiji izgradnje odnosa, donoseći zadovoljstvo stvaranja pozitivnog i lijepog osjećaja koje izaziva bavljenje kulturom i druženje s kreativnim osobama.

Admir Hadžiemrić

U toku svog dugotrajnog radnog staža radio sam niz različitih poslova. Ipak, rad u Limenoj glazbi Nova Bila za mene je jedan od najljepših poslova koje sam radio. Bila su teška vremena, ali meni ništa nije bilo teško. Tu sam stekao prave i iskrene prijatelje, koje i danas cijenim i poštujem.

Drago mi je da je poslije mene ostvaren značajan napredak i da su proširene aktivnosti u HKC-u Nova Bila. Sretan sam što se tu nalaze i moji učenici. Želim vam uspješan rad, dobro zdravlje i dug život.

Mato Čović, prof.

Ljubav prema glazbi traje još od 1974. godine kada sam kao desetogodišnjak pristupio tek formiranom orkestru i izabrao klarinet za instrument koji ću svirati. Imao sam sreće da je moj prvi učitelj bio Hazim Hadžiemrić, vlasnik fotografske radnje u Travniku. Čovjek za kojeg s ponosom mogu reći da je radio kao misionar. Sve nas mlade polaznike držao je kao kap vode na dlanu, častio, fotografirao i trošio najmanje tri puta više od samog honorara, ako ga je uopće i imao. Gledao nas kao vlastitu djecu, pružio nam toliko ljubavi koja i danas teče mojim venama.

Nisam ni slutio da će 1974. godina odrediti moj životni put. 1994. godine se po nagovoru Marinka Matoševića prihvaćam volonterski obavljati poslove tajnika Limene glazbe „Nova Bila“. Cijelim svojim bićem prihvatio sam taj izazov.

Prebrzo smo rasli i razvijali se u dobar, jak i nadaleko poznat puhački orkestar. Razmišljali smo o pronalaženju novog prostora koji bi nam pružio bolje uvjete za rad. Kako sam rođen i odrastao u Novoj Biloj znao sam da se prostor starog restorana „Sebešić“ oduvijek koristio za društvene svrhe: omladinska okupljanja, nadaleko poznate zabave, igranke, matine i druge opće društvene aktivnosti. Predložio sam gosp. Matoševiću da od Općinskog poglavarstva Travnik sa sjedištem u Novoj Biloj tražimo taj prostor. Znao sam da sama limena glazba ne može dobiti toliko prostor za svoje potrebe. Imao sam viziju i u travnju 1995. godine predložio sam da tražimo taj prostor kako bismo u isti smjestili Kulturni centar. Kako je to vrijeme bilo i vrijeme nacionalnog buđenja rekao sam da bi bilo dobro da se u istom pokrene Hrvatski kulturni centar Nova Bila. Marinku se svidjela ta ideja te je predložio večeru u vlastitoj obiteljskoj konobi na koju je pozvao sve relevantne čimbenike: općinske, političke i crkvene vlasti. Imao sam zadaću predočiti nazočnima već spomenutu viziju i ideju pokretanja Hrvatskog kulturnog centra Nova Bila.

Plašio sam se kako će sve to biti prihvaćeno zbog samog mjesta gdje sam to mislio smjestiti, okruženja, oranice kukuruza i pšenice, ali za divno čudo tu večer sam tako pažljivo saslušan da sam jednostavno izbacio sve iz vlastite mašte. Upoznao sam ih da se to mjesto od davnina koristilo kao mjesto za okupljanje i zabavu. Toga su bili svjesni i gosp. Spajić i gosp. Batinić kao ljudi koji su i sami svjedoci tog vremena koje je budilo u njima lijepe uspomene. Nastavio sam kako bi bilo dobro to ponoviti, ali na jedan moderniji način. U taj prostor udahnuti dušu, uvesti sekcije koje trenutno postoje: Limenu glazbu Nova Bila i Hrvatsko amatersko kazalište Travnik, koje je do tada imalo jednu premijeru, ali je ulijevalo nadu. U nastavku sam govorio o pokretanju jednog odjela novotravničke glazbene škole čiji rad je isto tako bio tek u povojima. Detaljno sam opisao kako želim obnoviti prostor, kako bi isti imao lijepo uređenu unutrašnju dvoranu s pozornicom, kako vanjskom dijelu treba vratiti nekadašnji stari sjaj u modernom ruhu, obnoviti fontanu, napraviti cvjetni trg i sagraditi vanjsku pozornicu. Dodao sam kako treba napraviti mjesto koje će osigurati početne neophodne uvjete za pokretanje drugih sekcija i dosta toga još. Jednostavno, svojom maštom sam gradio prostor, u njega udahnuo dušu. Na moj usmeni elaborat koji je bio iscrpan, načelnik, gosp. Batinić, rekao je: „Smatraš li se sposobnim napraviti sve to?“ Odgovorio sam: „Da, ali samo uz pomoć svih vas nazočnih ovdje.“ Na to je dodao: „Nabaci na papir sve što si nama rekao i 1. lipnja dođi da radiš u Općinsko poglavarstvo Travnik sa sjedištem u Novoj Biloj na realizaciji te ideje.“ Svi prisutni su obećali pomoći.

Iz dubine duše nastojao sam mladim ljudima pružiti najbolje uvjete za bavljenje ovom plemenitom umjetnosti. Opsjednut 74. godinom, inficiran 94., uz pomoć svojih prijatelja nastojao sam čvrsto zagrliti amaterizam profesionalnim institucijama (HKC-om i Glazbenom školom), s ciljem stvaranja glazbenog podmlatka.

S ponosom mogu reći da sam uživao u svakom trenutku. Danas nakon pedeset godina volonterskog rada, želim vlastiti softver godinama građen prenijeti u najbolji hardver HKC-a koji će nastaviti ovaj put ljubavi.

Dragan Đido

DRUGO RAZDOBLJE LIMENE GLAZBE NOVA BILA
OD 1989. DO 1994. OBILJEŽENO JE GUBITKOM TITULARA,
SAMOORGANIZACIJOM GLAZBENIKA TE TEŠKIM VREMENIMA
TIJEKOM RATA, ŠTO JE REZULTIRALO NAJMRAČNIJIM PERIODOM
U POVIJESTI ORKESTRA, OBILJEŽENIM GUBICIMA
I TRAGEDIJOM RATKA MATOŠEVIĆA.

POVIJESNI OKVIR
DRUGOG RAZDOBLJA
S FOTOGRAFIJAMA

Drugi dio traje od 1989. godine do 1994. godine. U ovom razdoblju limena glazba nosi naziv Limena glazba Nova Bila. Orkestar je djelovao bez titulara, tj. glazbenici su se samoorganizirali bez pravnog statusa i izgubili su stalnog financijera.

Kao što je i pad Berlinskog zida 1989. godine za cijeli svijet označio kraj jednog razdoblja kada su obitelji i prijatelji nakon 28 godina razdvojenosti napokon mogli biti zajedno, jer je pala željezna zavjesa i time počelo novo razdoblje, tako je započelo i novo razdoblje za limenu glazbu koja je do tada imala titulara u Privrednoj organizaciji „Sebešić” Nova Bila, ali ga tada odjednom gubi. Glazbenici su bili zbunjeni, apolitični, a željni nastavka svega onoga dobrog što

su naučili i naslijedili iz prethodnog razdoblja. Gotovo nesvjesno su tražili novo utočište. Našli su ga u župnoj crkvi Svetog Duha u Novoj Biloj. Crkva je imala dosta slobodnog prostora pa je rado ustupila jednu dvoranu u kojoj smo nastavili s probama. Probe su se odvijale redovno mada je u stankama politika bila glavna tema. Sve je mirisalo na rat koji smo mi glazbenici najmanje željeli. Svi su pričali o nekim boljim vremenima, a mi smo bili svjesni da ta vremena upravo prestaju. Odazvali smo se na nekoliko malobrojnih nastupa koji su vodili u kaos. Svi smo to vidjeli, ali pod utjecajem masa bivamo uvedeni u sve to. Ovaj najmračniji period postojanja limene glazbe pamtit ćemo samo po najgorem.

„1993. godine kada je rat već uveliko bjesnio stigao sam pred ponoć do lovačke kuće na Bilakovini, koja se nalazila na samoj crti obrane. Svratio sam i tu našao puno poznanika i prijatelja. Svi su bili znatiželjni, nešto kao znaju, ali detalje ne. Pričali smo dugo u noć o Pješčari. Između ostalih, tu su bili i neki od mojih kolega iz limene glazbe, koji su mi, ako mogu da kažem, pružili poseban tretman spavanja na podu u vrećama. Bio je tu Zorkica, Ratko Matošević-Pundo i drugi. Ratka sam tu noć posljednji put vidio. Nedugo zatim pogođen je točno u čelo kroz puškarnicu svoga rova snajperskim hicem. Vijest o Ratkovoj smrti me je gotovo pokosila. Moj najbolji prijatelj iz djetinjstva, školski kolega, najbolji trubač svih vremena koji je nesebično svirao u tri glazbe: Travničkoj, Novotravničkoj i Novobiljanskoj. Dijelili smo toliko toga, radovali se i šalili, a onda tako ode. Bože, kome je Ratko smetao?”

Isječak iz memoara D.Đ.

U TREĆEM RAZDOBLJU OD 1994. DO DANAS,
LIMENA GLAZBA „LAŠVA“ NOVA BILA PROLAZI
KROZ IZAZOVE, OJAČAVA SVOJ SASTAV,
OSNIVA HRVATSKI KULTURNI CENTAR,
STVARA GLAZBENI VOD, SUOČAVA SE S GUBICIMA,
ALI I SLAVI USPJEHE POPUT JUBILEJA, RAZVOJA
GLAZBENOG CENTRA, TEŠKIH RADNIH UVJETA,
NO UNATOČ SVEMU, OSTVARUJE ZNAČAJAN
DOPRINOS GLAZBENOJ ZAJEDNICI.

POVIJESNI OKVIR
TREĆEG RAZDOBLJA
S FOTOGRAFIJAMA I SKENOVIMA

Treći dio traje od 1994. godine (kada smo proslavili 20 godina postojanja) do danas kada slavimo 50. jubilej. U ovom razdoblju glazba zadržava stari naziv do 2010. godine, a nakon toga mijenja ga u Limena glazba „Lašva” Nova Bila. Članovi orkestra se organiziraju kao nevladina organizacija i tako pravno registriraju orkestar.

Prvo okupljanje bilo je u travnju 1994. godine ispred Osnovne škole „Nova Bila”. Škola je bila dobrim dijelom demolirana i prebukirana, ali se ipak mogao privremeno organizirati rad orkestra. Probe smo organizirali svaku drugu večer. U to vrijeme imali smo više glazbenika nego instrumenata. Omjer je bio 6:1, a

notnog materijala ni za lijek. Sviralo se po sjećanju i sluhu. Za današnje uvjete to je zvučalo, moglo bi se reći užasno, ali to nas nije obeshrabrilo da nastavimo dalje.

Svaka naša proba odvijala se u drugoj učionici, a na kraju smo se skrasili u jednoj svlačionici školske sportske dvorane koja nije imala ni sva stakla na malim i visoko postavljenim prozorima. Za sjedalice smo koristili dvije klupe iz svlačionice, razumije se, sjesti nismo mogli svi.

Svaka naša naredna proba bila je bogatija za poneku „novu” stolicu tako da smo ubrzo izbacili neudobne klupe, a imali tridesetak totalno različitih stolica.

Uspostavom punkta za komunikaciju između Travnika i Nove Bile lociranom na Putićevu, nakon godine života u getu otišlo se i do Travnika. Tu smo pronašli gosp. Mladena Beljana koji dolazi na nekoliko naših proba, daje nam određene upute, kratko vodi orkestar i odlazi u Zagreb.

Za rasvjetu smo koristili lojanice i pokoju svijeću koja se mogla još ponegdje nabaviti. Za grijanje smo instalirali malu improviziranu peć zvanu „cigančica”. Nakon probe odlazili smo doma opijeni dimom koji se lagano i neprimjetno uvlačio kroz razbijena okna te tako ispunio malu svlačionicu.

Neispravne instrumente popravljali smo sami. Peglali lim, varili, polirali i tako ubacivali u orkestar. Kako kažu naši ljudi, kućili smo se. Svi su željeli pomoći pa smo za nepuna dva mjeseca imali dovoljno instrumenata da zastupimo osnovne linije u orkestru.

Prvi naši nastupi bili su na vlastitu inicijativu tek da se vidi da radimo i postojimo. Umjesto kapelnika na čelo orkestra staje gosp. Marinko Matošević koji orkestru daje znak, a zatim se uključuje u orkestar svirajući s nama. Tako su se počeli nizati nastupi koji su bili uglavnom upriličeni zbog nekih svečanih prigoda. Bilo je i onih nama bolnih, ne zaboravimo da je još uvijek bjesnio rat sa srpskim agresorom, ginulo se, pratili smo pogrebne povorke i obljetnice stradanja.

14. lipnja 1994. godine imali smo čast svirati na dočeku prvog predsjednika Republike Hrvatske, dr. Franje Tuđmana koji je posjetio Središnju Bosnu i obišao dio gradova spomenute regije. Doček je upriličen nedaleko od kampa

UNPROFOR-a Stara Bila, zatim u Vitezu, Busovači i na kraju u Novoj Biloj. Tom prigodom je posjetio simbol opstojnosti Hrvata Središnje Bosne, crkvu-bolnicu. Tada je dao čvrsto obećanje da će Republika Hrvatska podariti Novoj Biloj i ovoj regiji modernu hrvatsku bolnicu koja će služiti na čast i ponos ovom hrabrom i napaćenom narodu.

Tako obezglavljeni, bez kapelnika, do početka 1995. godine nanizali smo stotinjak nastupa. Da, dobro ste pročitali, od ožujka 1994. do veljače 1995. godine točno smo imali 103 nastupa. Nerijetko smo imali čak tri ili više nastupa u jednom danu.

U to vrijeme koristimo šarene, maskirne odore kako bi bili jednoobrazno odjeveni. Uskoro, pet mjeseci kasnije, 19. listopada 1994. godine, na velikoj svečanosti, uz nazočnost visokih dužnosnika HR Herceg-Bosne i Hrvatske, crkvenih velikodostojnika, sinjskih alkara, Tereze Kesovije, uz više od 10 tisuća okupljenih građana, na Dubravama je položen temeljni kamen za novu bolnicu. Taj dio ovjekovječio je Srećko Stipović fotografijom Limene glazbe Nova Bila s hrvatskom estradnom divom Terezom Kesovijom koja je za tu prigodu izvela pjesmu „Bolnica u Biloj je svjetlost i nada”.

Od samog okupljanja glazbe, u ožujku 1994. godine, moj jedini ured bio je moj osobni automobil, a jedino pomagalo mala pisaća mašina koju sam dobio na

korištenje od župnika fra Zorana Livančića. Korišten je stari pečat Limene glazbe „Sebešić” Nova Bila i tako su nastali brojni dopisi i zamolbe kao pisani svjedoci tog vremena.

Kako je glazba rasla i iz dana u dan imala sve više nastupa, rodila se ideja da se formira Glazbeni vod pri Prvoj satniji Prve bojne Frankopan brigade. Uvršteni smo kao glazbena formacija i tako smo stekli uvjete za neke simbolične nadoknade koje je u to vrijeme isplaćivala Ratna vlada Hrvatske Republike Herceg-Bosne.

17. 12. 1994. obraćamo se ispred Limene glazbe Nova Bila Zbornom području Vitez te tražimo da se od limene glazbe napravi jedan glazbeni vod i tako nastaje prva vojna glazbena formacija HVO-a.

Nove okolnosti otvaraju i nove mogućnosti. Počeli su pristizati novi glazbenici, najprije iz Travnika gosp. Stjepan Batić-Kepa, Zlatko Ignjić, Slavko Smodek i prof. Mato Čović, osoba koja će glazbi maksimalno podariti sebe. Nakon Travnika dolaze nam i glazbenici iz Zenice: Aurelije Grgić-Grga, Mirko Dohnalek, Ljubomir Kelava, Dragan Karać, Dragana Durmić... U relativno kratkom vremenu zahvaljujući prof. Čoviću osvježili smo i obnovili repertoar te bili spremni odazvati se na svaki nastup diljem Herceg-Bosne.

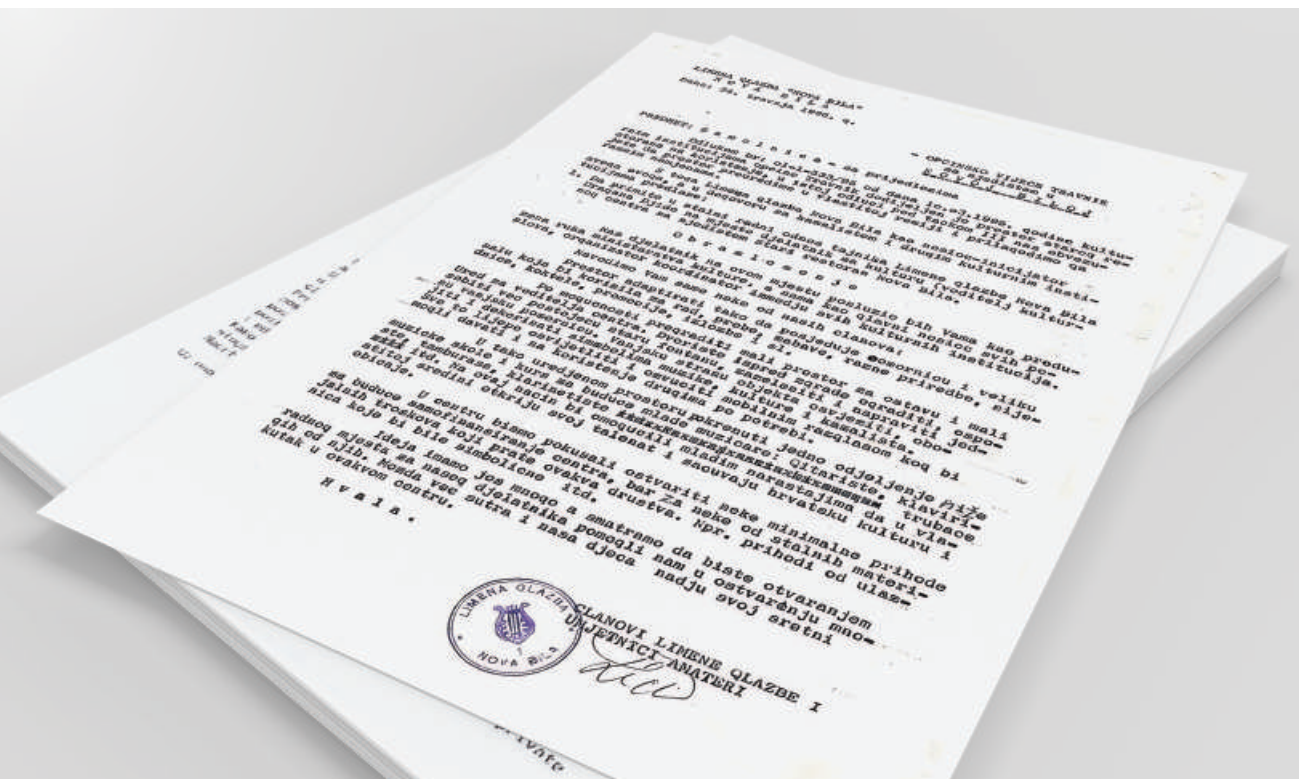
18. 1. 1995. tražimo prostor starog restorana „Sebešić” za potrebe Limene glazbe Nova Bila. Budući da smo sasvim sigurni da prostor ne možemo dobiti samo za sebe, isti tražimo i za potrebe drugih te tako po prvi put iznosimo ideju stvaranja Kulturnog centra te spominjemo pokretanje jednog odjela novotravničke glazbene škole u Novoj Biljoj.

U kavani „ZIS” skovali smo plan akcije „Od jutra do sutra” i nabacili ga na papir. Mali pisaći stroj radio je k'o lud, glasno, bez obzira na to što je smetao malom broju gostiju koje smo zatekli tu. Kao čekićem utiskivao sam imena koja mi je izgovarao Marinko, imena vojnika koji će biti zaduženi za čišćenje, koji će raditi na saniranju krova, koji će obnoviti instalacije, zidove, stolariju i tako redom. Na popisu se našlo desetak imena vojnika zaduženih za čišćenje. Za zidarske

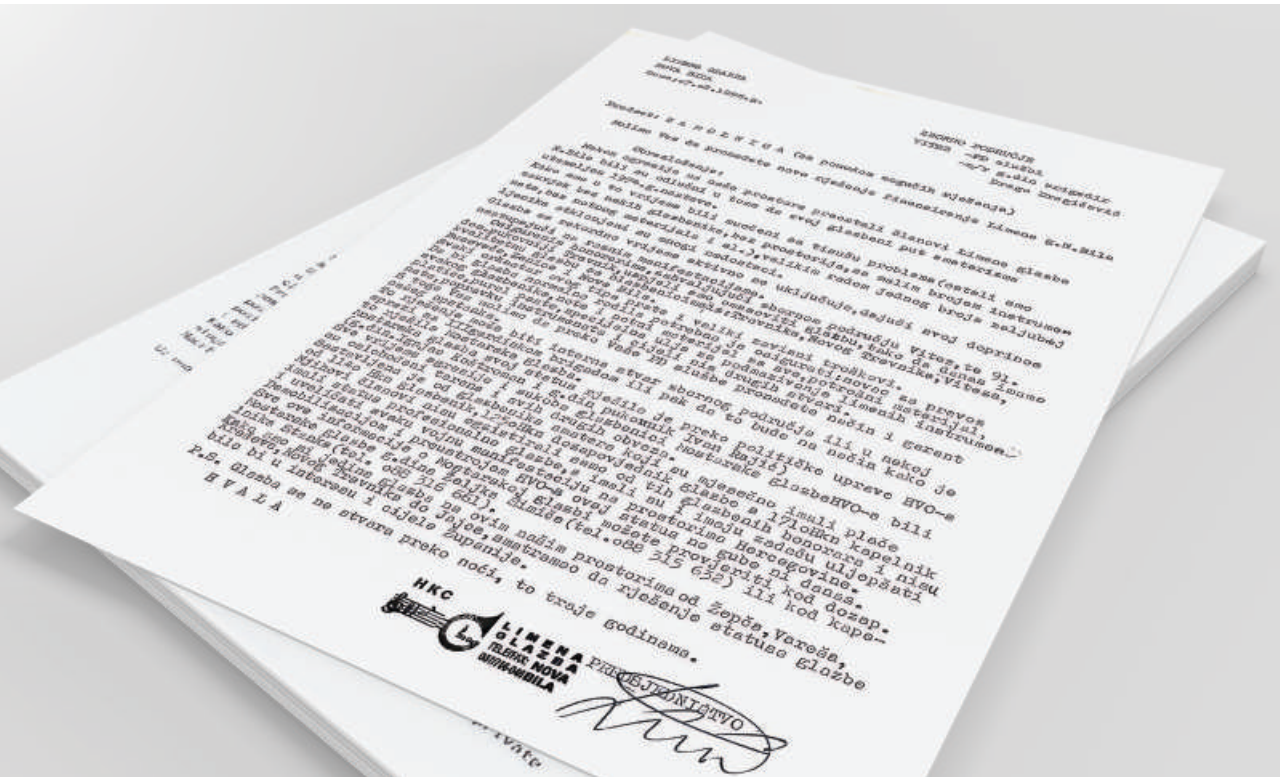
radove bili su zaduženi Beli i Ljoto, za elektroinstalacije Dino Torlić inače vrsni glazbenik trubač i pravi majstor svog zanata. Za saniranje krova tu su bili opet glazbenici: Zoran Matošević-Zorkica, Anto Matošević-Bili, Stjepan poznatiji pod nadimkom Baja i Mato zvani Glava. Po dolasku na probu Marinko je vojnički upoznao članove s planom koji smo skovali u ZIS-u. Nije ni završio priču, a boca s rakijom je već kružila. Ne znam odakle se stvorila, naravno samo oko nas starijih glazbenika. „Mi već slavimo”, doviknuo je Anto Kolenda-Brko i dodao: „Sutra sam svakako tu, to nikako ne želim propustiti. Moja Mare će me galamiti to znam, al' neće biti prvi put. Vrt još nisam preštio, ovo je važnije.” Bili kaže: „Mene ste već planirali, svaka čast. Ja ću donijeti lopatu, ja ću tačke, ja metlu, ja imam dobru macolu i kramp...” Sa svih strana je bilo potpore i obećanja.

Unatoč danonoćnim aktivnostima oko uređenja novog prostora HKC-a, nije se prestajalo s probama i radom s Limenom glazbom Nova Bila. Dapače, probe su nam služile pored onog edukativnog i za razvijanje novih planova glede HKC-a. Poslije svake probe, ulazili bismo u budući novi prostor i, u polumraku zbog slabog osvjetljenja, radovali se neprekidnom napretku radova. Nisu izostali ni nastupi koji su se jednostavno rojili i nizali za nama. Za brojne nastupe kao nagradu dobivali smo jedino zahvalnice, pohvale i priznanja. Danas one prekrivaju gotovo ukupnu površinu zidova HKC-a Nova Bila. One, razumije se, za nas imaju neprocjenjivu vrijednost, ali kad bismo svaku od njih gledali kao samo deset eura, danas bi se za te novce mogao opremiti još jedan ovakav orkestar.

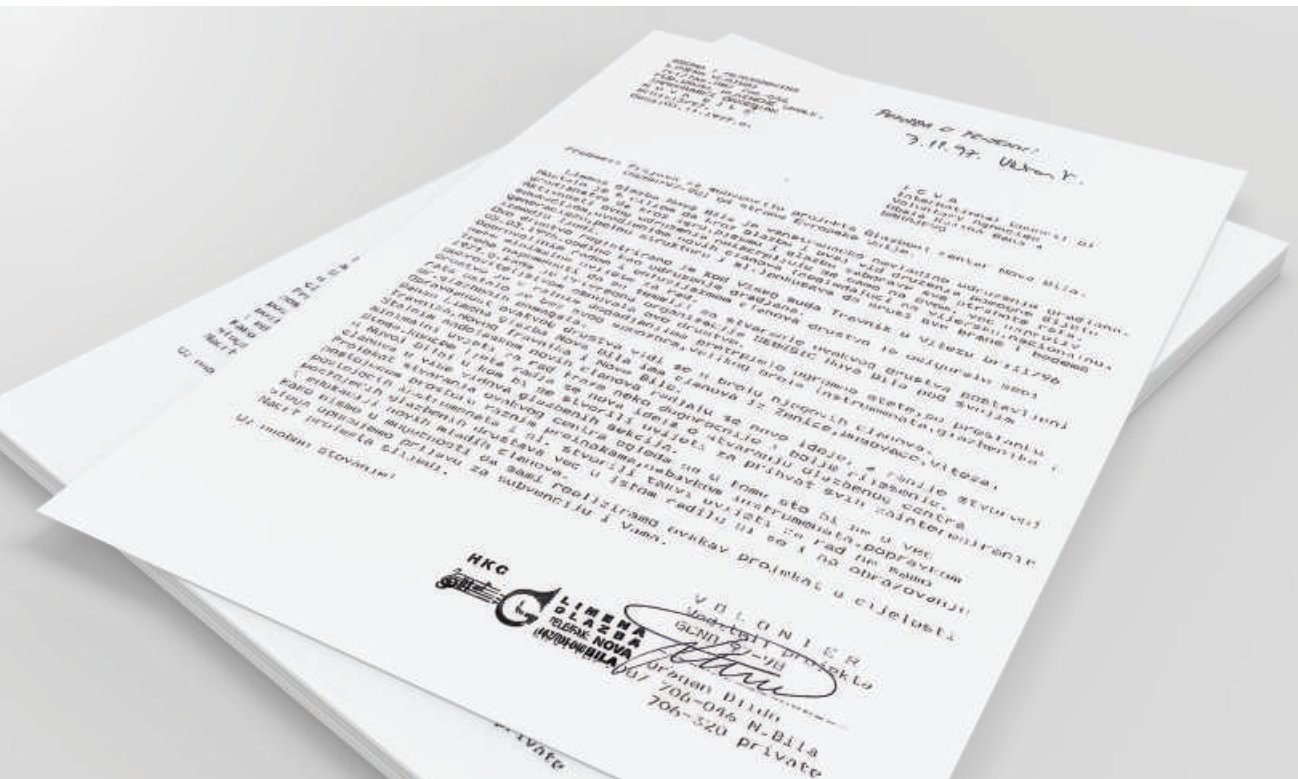
Bit ću slobodan i reći da opremanje ovakvog orkestra instrumentima, odorama, notnim materijalom i drugim pomagalicama ne bi nikako stajalo manje od 100.000 eura. Međutim, naša vrijednost se danas ne mjeri vrijednošću opreme, naša prava vrijednost je u školovanim glazbenicima koji su danas u našim redovima, a baš za njih smo i danonoćno radili na stvaranju boljih uvjeta.

10. 3. 1995. smo dobili prostor starog restorana odlukom Općinskog poglavarstva Travnik sa sjedištem u Novoj Bilaj. U travnju 1995. tražimo od istog poglavarstva djelatno mjesto općinskog tajnika za kulturu, koji bi radio na realizaciji ranije prezentiranog plana o stvaranju Hrvatskog kulturnog centra.

7. 2. 1996., od Zbornog područja Vitez, tražimo da se već ranije formiranom Glazbenom vodu pronade način financiranja. Ova zamolba je naišla na pozitivne odgovore te tako po prvi put osiguravamo glazbenicima skromna sredstva za vlastiti rad. Samim tim smo omasovili glazbu članovima iz okolnih gradova.

Koncem 1997. obraćamo se projektom stvaranja Glazbenog centra Nova Bila, kojim smo željeli ojačati glazbene kapacitete. Ovaj projekt je bio preteča nizu drugih sličnih projekata s ciljem osnaženja i edukacije mladih glazbenih kapaciteta, koji su osigurali razvoj glazbe, a koji se ogleda u današnjem kvalitetu.

U prvim godinama trećeg razdoblja nastalo je bezbroj dopisa napravljenih na starom pisaćem stroju, koji su ostavili trajni trag neprestane borbe i naših nastojanja za stvaranje boljih uvjeta rada budućim generacijama, a samim tim mnogima odredili i trajna buduća zanimanja.

Prof. Mato Čović bio je kapelnik orkestra od kraja 1994. do 1999. godine. Nastavnik Dragan Božić dolazi na njegovo mjesto od 1999. do 2008. godine, a od 2008. godine do danas na čelo ove limene glazbe staje dijete ovog orkestra, prof. Josip Popović. Od 1994. godine do danas tajnik limene glazbe je Dragan Đido, a u istom razdoblju predsjednik je Marinko Matošević.

U POSJETU LIMENOJ GLAZBI NOVA BILA

Upornošću do uspjeha

Od početnih trinaest sada je u Limenoj glazbi okupljeno trideset i osam glazbenika. Od male prostorije za sviranje, danas imaju cijelu zgradu. A sve to zahvaljujući upornosti entuzijasta koji ne daju da se slomi duh lašvanskih Hrvata

Krajem ožujka 1994. godine skupilo se trinaest glazbenika u Novoj Bili. Glavni inicijatori i organizatori tog sastava su sadašnji predstavnici limenske glazbe Nova Bila.

benički je cijele Lašvanske doline

Tajnik Limene glazbe Drago ĐIČIĆ u Novoj Bili

USPUTNI SUSRETI DRAGAN ĐIČIĆ I TAJNIK LIMENE GLAZBE U NOVOJ BILI

I Tubman je uživao u zvucima naše glazbe

Ljubav prema glazbi spontano nar je okupila nakon ratne stanke. Tijekom rata, na zalost, ostali smo bez najboljeg trubaca Dragana Matosevića. Unatoč svemu, kazuje nam ĐIČIĆ, nastavili smo s radom, da bismo u lipnju prošle godine imali čast svirati na dočeku predsjednika Tuđmana u Lašvanskoj dolini. Tada nar redovito pozivaju ut različite svećanske prigode.

M...

U vrijeme kada se glazba već uveliko zahuktala u svom radu, nakon 1994. dolazi i 1995. kada osnivamo HKC Nova Bila i kada u isti uvodimo brojne sekcije i dovodimo novotravnički odjel glazbene škole. U isto vrijeme, dok vapimo za kadrom, pojavljuje se nekako niotkuda čovjek po imenu Aurelije Grgić-Grga. Živio je sam u Zenici. Žena mu je bila iz bivše Čehoslovačke, pred rat otišla u Čehoslovačku i odvela mu jedinog sina, a on ostao sam na ovome svijetu u tim turbulentnim vremenima.

Današnji predsjednik Marinko Matošević doveo ga meni i pitao ima li neko mjesto za njega. U vrlo kratkom razgovoru s Grgom dolazim do saznanja da se radi o obrazovanom čovjeku. Po profesiji je bio dipl. ing. metalurgije. Godinama je radio u zeničkoj željezari na vrlo odgovornim mjestima, a pored toga je bio i glazbeno obrazovan. Svirao je gitaru i neke od puhačkih instrumenata: bas B, bas F, tenor, bariton, pozaunu, trubu i naveo da je godinama član Limene glazbe „Željezara” Zenica i Tamburaškog sastava Željezara. Time me kupio i obećao sam mu mjesto nastavnika gitare u PO Osnovne glazbene škole Nova Bila, nakon konzultacija s ravnateljicom Tamarom Barabaš te mu postavljam i jedan uvjet na koji je on pristao, a to je da bude član Limene glazbe Nova Bila, kako se tada zvala. Grga postaje djelatnik PO OGŠ Nova Bila i član LG Nova Bila. Prijem Grga ubrzo se pokazuje kao odličan potez. Obučavao je generacije gitara kroz rad u glazbenoj školi, nastupao s limenom glazbom na svim nastupima i svirao neke od ranije pobrojanih instrumenata koji su bili potrebni u tom trenutku. I to nije sve, možda za glazbu i najbitnije, obučavao je mlade glazbenike na svim onim puhačkim instrumentima za koje se predstavio da ih svira. Nenad Peša, današnji vrsni pozaunist, Mladen Topalović-Bono baritonista, Ivica Nevistić tenorista i drugi, samo su neki od mnogih kojima je Grga nesebično prenosio svoje znanje. Ručno je prepisivao note po

dionicama u knjižice svakom glazbeniku. Ali, početkom 1998. godine Grga je osjetio ozbiljne plućne tegobe, a mi kao jedina Grgina obitelj najmanje što smo mogli, poslali smo ga u Split na pretrage. Dijagnoza pretraga bila je najgora.

Zadnji Grgin nastup s Limenom glazbom Nova Bila bio je 1. svibnja 1998. godine. 4. svibnja pozvali su nas iz policijske postaje Busovača (gdje je Grga imao vikendicu) i rekli: „Vikendica Aurelija Grgića je izgorjela, rekli su nam da ste mu vi jedina obitelj.” Tako je i bilo. Preuzeli smo sve na sebe, organizirali sahranu na Prahuljama na koju su došle jedino dvije glazbe: Limena glazba Nova Bila i Limena glazba „Željezara” Zenica. Bila su dva govora, po jedan ispred svakog orkestra i svećenik kojeg smo pozvali mada nismo znali u koga Grga vjeruje. Nedugo nakon sahrane našem Grgi podigli smo spomenik ispred Limene glazbe Nova Bila. Grga, hvala na svemu!

SJEĆANJA I IMPRESIJE GLAZBENIKA

Pisati o našem orkestru za monografiju povodom 50. obljetnice rada LG „Lašva” u meni budi mnogo lijepih emocija, ali i potrebu da na neki način ukažem na kompleksnost očuvanja i unaprjeđenja kvalitete jednog ovakvog orkestra. Ponosan sam što sam preko 30 godina član orkestra u kojem su članovi, slobodno to mogu reći, jedna velika i skladna obitelj.

Sretan sam i zahvalan što sam još kao dijete imao priliku učiti, družiti se, putovati i svirati euphonium, a kasnije i trubu na stotinama nastupa različitog karaktera (mimohodi, koncerti, smotre i sl.). Član orkestra postao sam 1990. godine. Vještine sviranja instrumentata svladavao sam uz pomoć svojih susjeda: pokojnog Ratka Matoševića, Ante Kolende, Ivica Grubešića, ali i od svih drugih pomalo. Tada smo svirali na oštećenim instrumentima, nismo imali nota pa sam dosta skladbi „naučio” svirati promatrajući pokrete prstiju svojih učitelja i slušajući melodije koje izvode.

Nakon rata okupljali smo se u prostorijama OŠ „Nova Bila”. Glazbenici su od kuće donosili drva kako bi ugrijali prostor u kojem su se održavale probe. Unatoč teškoj materijalnoj i svakoj drugoj situaciji nakon rata, entuzijazma, smijeha i velike želje da se održimo i napredujemo, nije nedostajalo. Važno je napomenuti da smo moja braća i ja od prvog dana imali podršku roditelja. Često su znali reći: „Proba i nastup s orkestrom su najvažniji, samo idite.” Kvalitet orkestra iz godine u godinu je varirao, što je sasvim prirodno jer ovisi o mnogim čimbenicima. Nakon rata sudjelovali smo na mnogim smotrama u kojima su sudjelovali i orkestri iz Hercegovine i Republike Hrvatske. Često sam se divio njihovim izvedbama. Htio sam da i mi nekada tako sviramo, da imamo instrumente kao što imaju i oni...

Djelujući u „krilu” Hrvatskog kulturnog centra Nova Bila, uvjeti su postajali sve bolji. Krenulo se s nabavkom instrumenata, a što je najvažnije kontinuirano se radilo na podmlađivanju orkestra. I sam sam, nakon prof. Mate Čovića i pokojnog Aurelija Grgića, Dragane Durmić, Dragana Božića i drugih podučio svirati mnoge naraštaje glazbenika kao jedan od voditelja Male škole puhača.

Moje prvo radno iskustvo kao nastavnik solfeggia i klavira bilo je 1998. godine, upravo u HKC-u Nova Bila gdje i danas djeluje područni odjel OGŠ Jakova Gotovca Novi Travnik. U Srednjoj glazbenoj školi radio sam od 2001. godine. Na Muzičkoj akademiji u Sarajevu diplomirao sam 2003. godine, nimalo slučajno na temu „Transpozicija i drugi aspekti rada s amaterskim puhačkim orkestrom”. Na kojem god radnom mjestu sam radio, djecu i mlade sam poticao da se priključe našem orkestru, bez obzira na njihove glazbene sposobnosti. Danas, kao ravnatelj Osnovne škole „Nova Bila”, voditelj sam sekcije Male škole puhača koja se realizira u suradnji sa školom i orkestrom, odnosno HKC-om.

Umjetnički voditelj/dirigent orkestra postao sam 2008. godine. Slobodno mogu reći da sam u ovih 15 godina uspio realizirati neke svoje profesionalne ambicije kada je u pitanju rad s puhačkim orkestrom ovog tipa. Ne mogu a da ne spomenem trenutak iz 2008. godine. Točno sam znao što kao dirigent želim napraviti, ali sam trebao dobiti povjerenje i podršku glazbenika. Od prve probe koju sam realizirao kao dirigent do danas, glazbenici i rukovodstvo daju mi vjetar u leđa da ostvarim/o svoje glazbene ciljeve i ambicije koji su u umjetničkom smislu sve zahtjevnije. To se ne smije zaboraviti i zato uvijek sebi govorim: „Ako netko mora trpjeti, neka to bude glazba koju izvodimo, a ne ljudi koji daju sve od sebe na probama.” Zvuk orkestra je, zahvaljujući bezrezervnoj podršci i povjerenju svih članova i rukovodstva, mnogo moderniji. Realizirani su zapaženi nastupi u Francuskoj, Republici Hrvatskoj te diljem BiH. Naši su snimci koncerata i obrada glazbenih numera emitirani u programu državne televizije.

Rad s ovakvim orkestrima veoma je specifičan. U ovakvim orkestrima sviraju ljudi različitih profila, starosne dobi, zanimanja, glazbenih sposobnosti i glazbenog znanja. Svima njima je zajednička ljubav prema ovakvoj vrsti muziciranja. Od dirigenta se traži mnogo strpljenja. Želim napomenuti da glazbena umjetnost i glazbena pedagogija odnosno glazbena edukacija u širem smislu riječi za mene predstavlja određeni profesionalni izazov zato što uvijek nastojim tražiti neke nove, zanimljivije načine rada.

Ljubav i odgovornost prema mjestu u kojem živim, prema radu s djecom i mladima i prema glazbenoj umjetnosti i glazbenoj pedagogiji oduvijek su mi bili motivi za rad. Mnogo je mladih glazbenika u orkestru i dok je god tako, ima svijetlu budućnost. Našem orkestru želim sretan 50. rođendan i još mnogo godina uspješnog rada.

Josip Popović, prof.

Sjećanja na vrijeme provedeno u orkestru razbuđuju sva moja osjetila. Ona pamte drage i one manje drage događaje. Bilo mi je otprilike 14 godina kada sam stupila u orkestar.

Dok prizivam sjećanja prvo osjetilo koje mi se budi jest osjetilo zvuka. Uho pamti prodoran zvuk smijeha. Srčanog, bezbrižnog, dugog smijeha, kao kada je u partituri postavljena korona pa se smij proizvoljno - koliko ti srce želi. Smijali smo se na probama, na nastupima, putovanjima. Smijeh je sigurno najupečatljiviji zvuk kojeg pamtim. A pamtim i to kako nas je nasmijavao Miran, član ritam sekcije. U mojim sjećanjima on je vedri duh našeg orkestra. Dok sam svirala, tanjušni, drhtavi ton moje flaute bio je znak kako iz ritam sekcije dolaze grimase ili zvuci koji su poticali salve smijeha. Bilo je to ljekovito! U pauzama nam je pričao živopisne priče, dosjetke kojima mi djeca nismo znali odrediti gdje prestaje fankcija, a počinje fikcija. Nije nam bilo ni važno. Samo znamo kako smo rado dolazili na probe i čekali da Miran otpočne sa svojim beskrajno duhovitim performansom.

Razbuđuje mi se i čulo okusa jer pamtim okus gustog soka od marelice koji nam je Miran točio, svakom prema zasluži. Tko je redovitiji na probama, znao je dobiti po dvije i tri čaše tog slatkog napitka, a tko nije redovit znao je dobiti i više kako ne bi više izostajao. Pili smo gutljaj po gutljaj i glancali svoje limene instrumente pripremajući ih za probu.

Idem i dalje, sjećanja imaju miris i to miris dima duhana koji je lebdio nad našim glavama kao u Krležinoj balkanskoj krčmi. Na taj dim mirisali su naši instrumenti, futrole, naše odore i cijeli prostor u kojem smo vježbali svoje koračnice. Bilo je to poratno vrijeme. Svi stariji članovi orkestra kroz duhan kao da su otpuštali nemile događaja iz rata, a mi djeca nismo se pretjerano opirali tome. S poštovanjem smo gledali rijetke fotografije našeg orkestra iz rata. Nismo mogli ni pomisliti koliko su važnu ulogu tada naši glazbenici/vojnici imali. S tih fotografija kasnije smo i mi mlađi crpili gordost i eleganciju u stavu kada bismo ponosno defilirali ulicama u spomen važnim događajima. Pamtim s kojim divljenjem su nas ljudi na ulicama pratili i dočekivali kao navjestitelje radosti.

Dok uranjam dublje u sjećanja, jasno vidim mnoge likove. Oko je zapamtilo puno lica, ali jedno pamti malo jasnije. Dok ga gledam brk mu se preko lica proteže kao debeli puž. Oči mu k'o plamenje sjaje, a obrazi rumene kao u stidljiva djeteta. Iznad jakih obrva strši nečešljana crna kosa. Pomišljala sam da tako izgleda Majstor Mrkonja iz Mažuraničine priče. Otimali smo se sjesti bliže njemu iako smo morali prihvatiti rizik da bi nas dugme njegove košulje, zakopčano preko krupnog trbuha, moglo opaliti ravno u čelo. Osobito onda kada je taj trbuh odskakao u jednoličnom ritmu dok bi se Friend smijao, a uvijek se smijao. Čovjek o kojemu pišem je Anto Kolenda-Frend. I sada kad sam raščaprkala sva svoja sjećanja na orkestar,

shvaćam da su ona najintenzivnija svedena na jednog čovjeka koji sada svira u limenoj glazbi negdje Gore, s Ivicom i Sivim i nebeskim trubačima, i ispod svoga brka govori: „Grešni ste, grešni.”

Anela Križanac

Zovem se Dragan Bajo, od majke Kate i oca Joze, rođen davne 1960. godine. Rođen i čitav svoj život sam proveo u Novoj Biloj (selo Gladnik). Svoje polazno glazbeno obrazovanje stekao sam u OŠ „Travnički odred“ u Novoj Biloj. Davne 1974. godine preko škole i na molbu mojih roditelja upisao sam se u tada tek osnovanu limenu glazbu, gdje su bili trubači, trombonisti, klarinetisti i dr. Na jednoj od prvih proba smo probavali te instrumente i meni su dali da učim svirati klarinet. U to vrijeme bilo nas je dosta klarinetista (Željko Sučić, Marko Ćurak, Krešo Andrić, Ilija Andrić) i još neki kojih se sad ne mogu sjetiti. Učitelj klarineta bio je poznati travnički fotograf Hazim Hadžiemrić, kojeg pamtim kao izuzetnog čovjeka koji se stvarno svim srcem trudio da nam prenese svoje znanje. Vjerujem da ga neću zaboraviti dok sam živ jer je toliko toga meni osobno donio. Posebno se sjećam trenutka kada nam je dao klarinete da nosimo kući. Strašno sam bio sretan i ponosan što u

Fotografija nastala nakon jednog nastupa u Sarajevu. Na fotografiji vidimo obitelj Bajo: otac Dragan, sinovi Toni i Goran te kćerka Dragana. Ovo je samo jedna od brojnih obitelji koje su glazbi podarile čak i do 4/5 članova.

to vrijeme mogu učiti svirati kod kuće. Moji roditelji su također bili ponosni što sam kao prvi iz obitelji počeo svirati. Sjećam se da sam tada za zadaću vježbao pjesmu „Biljana platno beleše”. Ubrzo nakon što smo stekli neko glazbeno znanje, imali smo nastupe u okviru praznika.

Okupljanjem limene glazbe nakon rata ponovno se priključujem ljudima koji su revitalizirali orkestar, a to su: Dragan Đido, Marinko Matošević i drugi. Zahvalan sam tim ljudima što su to pokrenuli jer je glazba bila i ostala moja druga ljubav, koju i dan danas volim.

Osim svirki izdvojio bih i brojna putovanja s limenom glazbom, druženja i upoznavanja drugih ljudi i sredina. Također moram naglasiti kako sam ponosan što su se sve troje moje djece (Goran, Toni i Dragana) uključili u orkestar i dali mu svoj doprinos. Osim moje djece u orkestar su se uključivala i djeca drugih glazbenika poput Dragana Đide, Marinka Matoševića, Ante Kolende, Josipa Popovića i drugih, što je orkestru davalo notu familijarne topline.

Na kraju moram spomenuti kapelnike glazbe: Matu Čovića, Dragana Božića i posebno Josipa Popovića s kojim je orkestar doživio potpuni procvat i posebni renome. Svima njima se zahvaljujem jer je svaki od njih dao svoj obol i naravno da naglasim kako bez njih ne bismo mogli funkcionirati. Hvala im svima, a pokojnom Draganu Božiću, kao i svim drugim preminulim glazbenicima, nek' je laka crna zemlja i pokoj vječni.

Ovdje se posebno zahvaljujem Draganu Đidi kao tajniku limene glazbe te predsjedniku Marinku Matoševiću što su svojim radom i upornošću uspjeli očuvati duh i zajedništvo orkestra te nam priuštiti mnogo lijepih trenutaka i druženja.

Dragan Bajo

Teško je nakon 23 godine članstva u limenoj glazbi sve drage trenutke sročiti kroz nekoliko rečenica.

Odrastao sam uz limenu glazbu i njene članove koji su i danas dio te velike obitelji kao i one koji nisu više s nama. Vrijedno spomena osvrtom na proteklo vrijeme je i pokojni Aurelije Grgić, koji me je kao dječaka s trombonom uveo u redove orkestra.

Danas sam ponosan otac troje djece od kojih dvoje, s instrumentom u ruci, već korača s ostalim članovima orkestra. Iskreno se nadam da će moja djeca, a možda i njihova, imati priliku da im odrastanje bude protkano lijepim trenucima koje pruža naša limena glazba.

Nenad Peša

Zovem se Lucija Peša i imam 12 godina. U orkestru sam već tri godine. Od malena sam dolazila s tatom Nenadom na probe i zamišljala kako ću jednog dana i ja biti član limene glazbe. Oduvijek sam željela svirati flautu i to mi se prije tri godine konačno ostvarilo. Sviram flautu i redovito dolazim na probe.

Poseban doživljaj mi je bio kada smo 2022. godine imali koncert u Osijeku, a potom posjetili Vukovar. Užitek mi je ići na božićne nastupe i svirati božićne pjesme, koje naročito volim.

Budućim članovima želim poručiti da slobodno dođu, bez ustručavanja i straha, pogotovo ako imaju želju svirati neki instrument, jer će im biti zanimljivo i mnogo toga će naučiti.

Za mene limena glazba predstavlja jednu zajednicu, koju čine svi članovi na čelu s našim dirigentom Josipom Popovićem. On nas sve uči kako trebamo dobro svirati s osjećajem i imati ljubav prema instrumentu. Svima poručujem da dođu da stvaramo još veći i bolji orkestar kod nas u Novoj Biljoj.

Lucija Peša

Zovem se Luka Peša. Još kao mali sam s tatom dolazio na probe limene glazbe. Za mene je jako značajno kada sam kao član orkestra prvi put nastupao na koncertu.

Svaka proba je ljepša i drugačija uz našeg dirigenta Josipa Popovića. U limenoj glazbi sam stekao mnogo prijatelja s kojima se nakon svakog koncerta dobro zabavim. Nikad neću zaboraviti mnoge lijepe trenutke koje sam doživio i jako se veselim budućim nastupima. Za kraj mogu reći kako jako volim limenu glazbu te sam njen ponosni član.

Luka Peša

Zovem se Vedrana (Džepina) Matić. Limenoj glazbi u Novoj Biljoj pridružila sam se 2005. godine na nagovor pokojnog prof. Dragana Božića.

U limenoj glazbi sam stekla ne samo glazbenu naobrazbu, već i puno drugih životnih stvari poput dobre organizacije vremena i poslova. Kroz orkestar sam rasla i razvijala svoje glazbene sposobnosti, ali još važnije, stekla dugogodišnja prijateljstva pa i kumstva.

Zahvaljujući brojnim aktivnostima koje je glazba imala, gdje su između ostalog tu bila i različita putovanja i gostovanja, imala sam priliku upoznati mnoga mjesta, ljude, orkestre i običaje.

Jedna od dražih stvari bila mi je upravo ta pozitivna atmosfera koju su činile različite generacije okupljene na jednom mjestu, gdje se svi uzrasti druže, od 7 do 77 godina, bez neugodnosti.

Limena glazba u Novoj Biloj za mene je bila čvrst temelj za daljnje bavljenje glazbom pa sam kao studentica bila članica Limene glazbe u Kaštel Starome u Hrvatskoj, pa i danas gdje sam aktivna članica Limene glazbe Unterföhring, München.

Ovom prilikom posebno se želim zahvaliti pokojnom prof. Draganu Božiću i prof. Josipu Popoviću na svakoj riječi podrške i motivacije, a ja se ispričavam za svaku pogrešno odsviranu notu. (A bilo ih je!) Iako su nam se životni putevi malo razišli, s velikom se radošću prisjećam naših zajedničkih nastupa i druženja. I za kraj, želim uputiti iskrene čestitke Limenoj glazbi „Lašva” Nova Bila za 50 godina uspješnog, predanog i kvalitetnog rada.

Vedrana Matić

Sa šest godina ponosno stojim kraj bubnja i svoga strica Mirana. Nakon nekoliko godina upisujem osnovnu glazbenu školu i sa svojom flautom zajedno koračam. Odogajali su me pjesmom i svakom odsviranom notom. Prevelika i preteška crvena odora mi je bila ponos. Prvu liru od dijelova sastavljenju nikada neću zaboraviti. Više ne koračamo zajedno, ali nikada neću prestati biti ponosna članica limene glazbe.

Marina Tomić

Saznavši da je ove 2024. godine 50 godina od osnutka Limene glazbe „Lašva” Nova Bila te da je u procesu priprema svojevrsnog Zbornika sjećanja, osjetih potrebu da podijelim i ja impresiju povodom svog članstva.

Da se priključim orkestru inspirirala me starija sestra Dajana koja je već bila aktivni član istog. Tijekom više od 10 godina članstva u orkestru upoznala sam dobre, vesele i zabavne osobe. Iskustvo satkano mnoštvom pozitivne energije, smiješnih trenutaka, putovanja i mnogobrojnih nastupa. Zaista ću se rado sjećati godina provedenih uz limenu glazbu i zahvalna sam na prilici što sam bila dio nje.

Čestitam Limenoj glazbi „Lašva” Nova Bila na 50 godina djelovanja i nadam se da će trajati još mnogo više!

Marinela Kolenda

Znate onaj osjećaj kada vam oči zasuze prilikom sjećanja na neki dio života, ali ne od boli nego od sreće? Tako na mene utječe sjećanje na više od 10 godina života u kojem me pratila Limena glazba „Lašva” Nova Bila. Obilježila je moje djetinjstvo, mladost, sve do preseljenja u drugi grad.

Naime, kao netko tko je završio osnovnu glazbenu školu, srednju glazbenu školu te muzičku akademiju, smatram da je limena glazba uveliko doprinijela mom profesionalnom glazbenom obrazovanju, napredovanju i razvoju.

Čestitam Limenoj glazbi „Lašva” Nova Bila 50 godina postojanja i neka usreći još mnogo mladih duša kao što je mene!

Dajana Dujmović

Među dvadesetak ljudi u crvenom kaputu, na čelu s kapelnikom prof. Josipom, stoji jedan saksofon u prvom redu i svira koračnicu kroz prekrasni grad, pun lijepih i nasmijanih ljudi, pun prekrasnog cvijeća koji ukrašava ime moga grada Travnik. U srcu mi lupa ritam bubnja, usne govore „lijeva-desna”.

Ponos se vidi na mome licu, ponos se osjeća u mom srcu. Mali crveni obrazi u crvenom kaputu i saksofon koračali su prvi put s 13 godina.

Lijepo je biti dio ove obitelji, obitelji koja ne poznaje granice. Sa svakim našim nastupom, našoj dragoj i vjernoj publici izmamimo osmijeh, a tu se nađe i pokoja suzica radosnica.

Ponosna sam što sam član ove obitelji limene glazbe i taj ponos uvijek ću nositi u svom srcu s velikim poštovanjem i sjajem u očima.

Veronika Matošević

Pozdrav. Kao prvo, želio bih se zahvaliti LG „Lašva” Nova Bila na toliko lijepih godina provedenih u sastavu. Moje iskustvo počinje davne 2008. godine kada na poziv kapelnika Josipa Popovića i članice glazbe Ilijane Budimir Trupina dolazim na probu limene glazbe, što je bilo velika prekretnica za moje daljnje razvijanje kao osobe i kao glazbenika.

Daljnji razvitak počinje 2010. godine od veoma zabavnih proba sastava Male škole puhača kojeg sam bio član uz još 5 kolega/prijatelja s kojima je svaka proba donosila iznimnu radost mome djetinjstvu.

Nakon mnogo plodonosnih nastupa, rada i truda, dolazi prilika koja se ne propušta, a to jest prelazak na višu razinu. Napokon 2013. godine ispunila mi se želja i postao sam članom LG „Lašva” Nova Bila. Tijekom mnogo provedenih godina u sastavu, postali su mi kao druga obitelj od koje sam doista mnogo toga naučio. Vrijeme provedeno s njima mi je najmilije vrijeme. Odlasci na probu s osmijehom na licu i vraćanje kući s istim. Jedno nezaboravno vrijeme koje je produbilo moju ljubav prema glazbi. Iskustvo koje sam stekao je neprocjenjivo.

Iako nisam više u mogućnosti biti s vama, znajte jedno, zahvalan sam na svakom danu, satu, minuti provedenoj u veselom obiteljskom i prijateljskom ozračju. Moje putovanje s LG „Lašva” Nova Bila nikada neće prestati jer nosim sa sobom iskustvo/odgoj koje sam primio od starijih kolega/prijatelja/obitelji. Za kraj, još jednom, hvala na svemu.

Filip Ivišić

Moj prvi susret s Limenom glazbom „Lašva“ Nova Bila seže još od 2001. godine, odnosno od moje pete godine života, kada me otac kao malog dječaka doveo na probu limene glazbe u kojoj je i sam bio član, sa željom da i ja postanem dio ove zajednice, da me glazba uči i vodi u životu.

Ljubav prema glazbi još kao dječaka me privukla da učenje sviranja puhačkog instrumenta bude moj put u životu, u kojem sam uspio završetkom osnovnog i srednjoškolskog glazbenog obrazovanja, smjer truba, 2014. godine te zaposlenjem u Vojnom orkestru Oružanih snaga BiH.

Aktivni član Limene glazbe Nova Bila sam od 2008. godine kada sam postao jedan od polaznika Male škole puhača koja je bila priprema za članstvo u odraslom orkestru.

Dio sam ove zajednice već 13 godina te nastojim i dalje biti, jer smijeh i zabava koju osjetite na jednoj od naših proba je nevjerojatna. Uz učenja i vježbe sviranja, rodila su se mnoga prijateljstva koja su neprocjenjiva jer svi dijelimo istu ljubav, a to je glazba.

Naša limena glazba je jedna od najistaknutijih sekcija u lokalnoj zajednici te promovira glazbeno stvaralaštvo i rad s mladim glazbenicima Nove Bile i šire. Cilj nam je privući mlade ljude da postanu dio glazbenog života. Uz vježbanje glazbe jako često imamo organizirane nastupe na koncertima, defileima i smotrama, ali ne samo na području Bosne i Hercegovine nego i šire.

Jedan od meni istaknutih nastupa, a ujedno i putovanja, je u Parizu 2014. godine. Naša limena glazba iz malog mjesta Nova Bila uspjela je doći čak do grada ljubavi - Pariza! Upravo to treba predstavljati sliku o uspješnom radu naše limene glazbe i izvrsnosti naših članova u glazbi. Limena glazba ne samo da nas uči o glazbi nego je i učiteljica života, jer smo mi životna zajednica koja raste iz godine u godinu, puna smijeha, zabave, prijateljstva i ljubavi prema glazbi. Kada jednom postaneš član naše glazbene obitelji, nikada nećeš poželjeti biti bez nje!

Gabrijel Grubešić

Prvi susret s limenom glazbom bio je gledanje mimohoda za maturu kroz ulice Viteza, još dok sam bio mali dječak, diveći se izgledu odora, stroja i zvukova instrumenata.

Svoj put/članstvo u limenoj glazbi započeo sam 2014. godine, nakon nekoliko godina u Maloj školi puhača koju je vodio naš kapelnik prof. Josip Popović, prvim nastupom za maturu Srednje škole „Vitez“. To je zapravo prvi put da sam hodao i svirao u isto vrijeme, s očekivanim rezultatom zapinjanja za kolegicu ispred sebe, greškama u koraku i ne baš najboljom svirkom. Danas je naravno takav nastup rutina, ali prvim koracima je trebalo dosta vježbe.

Mnogi su nastupi i putovanja iza mene kao članu limene glazbe, ali bih izdvojio nastup na Pantovčaku kod bivše predsjednice Republike Hrvatske, Kolinde Grabar-Kitarović kao posebnu čast i nezaboravno iskustvo.

Mislim da je limena glazba, a i sam HKC jedan kulturalni resurs kakav se rijetko gdje može pronaći u državi, a pored svih sredstava kojim raspolažu, ljudski kapital je onaj najvrjedniji, spremnost doći na više proba tjedno pred bitan nastup, uložiti vlastito vrijeme i trud, meni osobno najljepši dio članstva.

Joško Grebenar

Rođen sam u najgore vrijeme koje je moglo zadesiti Bosnu i Hercegovinu, 1991. godine. Kao beba prva „glazba” koju pamtim je zvuk sirene za zračnu uzbunu, eksplozija granata i sitni zvuci pušćanih metaka.

Na sreću, „glazba” koju sam prvu čuo nije dugo trajala. 1994., 1995., 1996. i svake naredne godine imao sam priliku slušati pravu glazbu - Limenu glazbu Nova Bila i ne samo slušati nego i družiti se s tatinim prijateljima koji su proizvodili te lijepe zvuke. Ti ljudi su postali naši kućni prijatelji, kumovi, dio naše obitelji i tako mi se uvukli pod kožu.

Jedva sam čekao da porastem, postanem član glazbe i dio te velike obitelji. Postojala su pravila kao i danas, prvo upis u redovnu osnovnu školu, u drugom razredu stječeš pravo upisa u pripremno odjeljenje glazbene škole, u trećem biraš instrument, ali ne i puhački za koji se moralo čekati do četvrtog razreda. Odabrao sam i upisao klavir. Iz silne želje i radoznalosti, priključio sam se limenoj glazbi i prije, svirajući činele u zadnjem redu. Kod tate upisujem klarinet i s nepunih deset godina napokon postajem ravnopravan član orkestra.

Kroz osnovnu glazbenu školu osvajam federalne i državne nagrade na klarinetu. Sasvim prirodnim slijedom, nastavljam i završavam srednju glazbenu školu. Kroz taj period sviram u više različitih bendova i ostvarujem značajne prihode. Kroz sve vrijeme moga glazbenog školovanja ne propuštam ni jednu probu limene, a nastup da i ne spominjem. Iz naše limene glazbe neprestano sam crpio snagu kao iz nepresušnog izvora smijeha, istinskog prijateljstva i čistog amaterskog elana. Upisujem glazbenu akademiju, studiram, ali ju ne privodim kraju jer me život odveo na drugu stranu svijeta. Životni put me odveo u Švicarsku gdje sam osnovao obitelj i sagradio obiteljski dom u predivnom bogatom selu Altenburgu, pograničnom

dijelu Njemačke, kod najljepšeg i jednog od najvećih vodopada u Europi na rijeci Rajni koja razdvaja ove dvije države.

Imao sam sreće da baš ovo mjesto gdje sam sagradio dom ima i njeguje stoljetnu glazbu kojoj sam pristupio. Tu sam upoznao mnogo divnih ljudi koji, vjerovali ili ne, traktorima i drugim radnim i prijevoznim sredstvima redovito dolaze na probe. S ponosom mogu reći da vodim i dječji zbor u istom mjestu i učim djecu svirati klavir i klarinet. To me posebno ispunjava jer vidim i osjetim da su djeca i njihovi roditelji zadovoljni mojim trudom i radom. Također uživam svirajući svjetsku i modernu glazbu u svom bendu.

Uz glazbu smo jači i bogatiji duhovno, ona ostaje uvijek uz nas i ispunjava nas u svim našim lijepim i tužnim trenucima. Mojoj limenoj glazbi iz Nove Bile, koja ipak miriše meni na naš najljepši bosanski način, želim sretno pedeseto ljetno postojanja te da traje, traje i traje.

Davor Đido

Upoznavši se s divnom idejom urednika ovog prekrasnog Zbornika sjećanja u glavi mi je odmah zazvonila riječ mog pokojnog profesora Dragana Božića, „Žabanela”, pred očima su mi bili rasplesani šareni klarineti u prvom redu koji ispuštaju tonove iako je osmijeh u pozadini i „nisam ponijela ambažuru”, mama koja je taj, braću, seku i mene uvijek ispraćala četvrtkom i nedjeljom na probe, smijeh i mnoge divne uspomene koje nosim duboko u srcu.

Imala sam sreću roditi se u glazbenoj obitelji. Moji prvi koraci ka limenoj glazbi počinju upisom u Osnovnu glazbenu školu Jakova Gotovca Novi Travnik u Novoj Biloj u kojoj sam, zahvaljujući tati, pored klavira zavojljela i klarinet. Osnivanjem Male škole puhača u Hrvatskom kulturnom centru, imala sam priliku naučiti svirati klarinet i samim time pristupiti velikoj Limenoj glazbi Nova Bila čiji kapelnik, nakon nekoliko godina od mojih početaka, postaje moj dugogodišnji profesor Josip

Popović. Radovala sam se našim nastupima i druženju koje bi uvijek uslijedilo nakon srcem odsvirane svake note naših kompozicija. Teške i velike crvene odore, koja mi je, moram priznati, kao srednjoškolki ponekad i smetala, danas se s ponosom prisjećam i gledam na fotografijama. Pored mnogih nastupa, manifestacija, smotri, kao posebno u sjećanju izdvojila bih nastup na Festivalu mimoze u Francuskoj, u gradu Montpellier, gdje smo pratili Grudske mažoretkinje.

Završetkom Srednje glazbene škole Jakova Gotovca u Novom Travniku upisujem Pedagoški fakultet u Sarajevu, Odsjek za razrednu nastavu.

Zbog obveza koje su nastale tijekom studiranja, članstvo u limenoj glazbi prepuštam mladim glazbenim talentima. Ljubav prema glazbi i učenje mladih ljudi dovelo me do današnjeg zvanja. Kao učiteljica, učenicima koji pohađaju sekciju „Mali zbor” koju vodim pored nastave, pokušavam podariti barem djelić onoga što sam naučila tijekom cjelokupnog glazbenog školovanja i dugogodišnjeg članstva u limenoj glazbi.

Uvijek ću se s osmijehom prisjećati svih divnih trenutaka provedenih s glazbenicima i rado pratiti i podržavati nove glazbenike koji čine sastav današnje Limene glazbe „Lašva” Nova Bila zamišljajući one šarene, rasplesane klarinete u prvom redu.

Nela Đido

Neki se zaljube u zrelim godinama, a ja sam još od ranog djetinjstva. Želim predstaviti sebe i svoju prvu ljubav. Ona je od prvog dana tu, gradila i jačala se kroz moje djetinjstvo. Moj tata Dragan Đido je glavni uzrok. Ne sjećam se ni jednog dana u našoj kući bez zvuka jednog ili više instrumenata. Svi su imali sličnu ljubav, ali ja sam kao najmlađi iz šesteročlane glazbene obitelji jednostavno uvijek bio drukčiji i nisam odabrao klarinet.

Moj izbor i ljubav je bila i ostala truba. Osnovnu glazbenu školu Jakova Gotovca Novi Travnik u Novoj Biloj upisao sam s nepunih 6 godina. Sa svojih 10 godina poželio sam i počeo učiti svirati trubu uz profesora Josipa Popovića. Kao mala baraba, družeći se sa starijim glazbenicima odmah sam počeo dolaziti i na probe Limene glazbe „Lašva” Nova Bila. Za to je zaslužan gosp. Marinko Matošević. Kada je čuo da sviram trubu, pozvao me na probu i rekao da im trebam odmah. Tada još nisam znao odsvirati ni cijelu ljestvicu.

U limenoj glazbi sam svirao do 2021. godine. To je bilo jedno prelijepo i nezaboravno razdoblje mog odrastanja. Bez obzira na to što više nisam član limene glazbe, truba će uvijek ostati moja prva ljubav i uvijek ću je rado svirati.

Mateo Đido

Svaki trenutak mog djetinjstva bio je protkan zvucima lijepih nota i pjesama. Kao malena djevojčica uvijek sam imala želju svirati i pjevati, baš onako kako su to moj tata, stariji brat i starija sestra znali.

Odrasla sam u glazbenoj obitelji te stoga nije bilo sporno da ću i ja upisati Osnovnu glazbenu školu Jakova Gotovca. Tata nam je osigurao da uz redovno osnovno obrazovanje pohađamo kod njega osnovnu glazbenu školu. Nas četvero djece završili smo i klavirski odsjek u osnovnoj glazbenoj školi i po jedan puhački instrument. Moja želja bila je svirati klarinet i dobro se sjećam riječi mog tate: „Moramo pričekati da tvoji prstići porastu, pa ćeš onda i ti, kao brat, seka i ja svirati klarinet.” Željno sam iščekivala taj dan i na moju sreću, nisam morala toliko dugo čekati kako bi ti „mali prstići” porasli i dosegнули sve tipke na klarinetu. Bila sam najsretnija i najponosnija na svoj ljubičasti klarinet koji sam dobila kao poklon za početak mog školovanja. Za bratovu, sestrinu i moju glazbenu naobrazbu na tom instrumentu bio je zaslužan naš tata, koji nam je nesebično dijelio svoje znanje i učinio da zavolimo taj instrument. Naš najmlađi brat izabrao je trubu. Kroz Malu školu puhača, koju smo mlađi brat i ja tada skupa pohađali kod profesora Josipa Popovića, koji je ujedno i kapelnik limene glazbe, ostvarili smo svoje mjesto u limenoj glazbi te smo tako godinama svi mi bili uz tatu stalni članovi Limene glazbe „Lašva” Nova Bila. U glazbi smo uistinu uživali i radovali se svakom novom nastupu. Najveću zahvalnost dugujemo našoj mami, koja nas je neumorno, marljivo i požrtvovno pripremala za svaki naš novi nastup. Limenu glazbu nikada nisam gledala kao obvezu, nego nešto što je meni donosilo sreću, unutarnji mir i smisao mome životu. Svirati i družiti se dva puta u tjednu sa svim tim ljudima bilo je zaista neprocjenjivo. S Limenom glazbom „Lašva” Nova Bila odsvirala sam mnogobrojne nastupe u našoj domovini, ali i izvan nje. Najposebniji nastup koji je obilježio moje članstvo, bio je put u Francusku. U Francuskoj smo nekoliko dana pratili Grudske mažoretkinje na

karnevalu. Meni, kao jednom djetetu tada, je to bilo ispunjenje snova, jer sam imala priliku tamo otputovati i na posljetku posjetiti Pariz. Sretna sam što je glazba moje djetinjstvo učinila još zabavnijim i posebnijim te utkala lijepe uspomene, emocije i nezaboravne trenutke u taj dio života. Moji posljednji nastupi dogodili su se netom prije mog odlaska u Njemačku. Teško je bilo ostaviti nešto što je mom životu davalo veliki smisao i značaj. Nakon završene gimnazije moja odluka je bila daljnje školovanje nastaviti u Njemačkoj te sam tako nakon nekoliko godina rada i života u istoj, diplomirala socijalnu pedagogiju. U mom daljnjem obrazovanju u Njemačkoj imala sam itekako velike koristi od svega što sam naučila kroz osnovnu glazbenu školu i orkestar. Danas radim u struci, a glazba i dalje ima jako veliku ulogu kako u mom privatnom, tako i u poslovnom životu.

Sada s ponosom slušam nove glazbene nade našeg orkestra i prisjećam se starih dobrih vremena koje nam je baš ta velika prepoznatljiva crvena odora i donosila. Limenoj glazbi „Lašva” Nova Bila želim puno lijepih skladbi i uspjeha u novom desetljeću njenog rada.

Ena Đido

Kako je sve počelo...

Kao dijete koje je odrastalo u Novoj Biloj često sam gledala nastupe, tada, Limene glazbe Nova Bila. Iako sam ih s oduševljenjem gledala i slušala do početka svoje srednje škole ni slutila nisam kako ću i ja jednog dana biti dio te vesele ekipe. 1999. godine sam upisala Srednju glazbenu školu Jakova Gotovca Novi Travnik, teoretski odsjek i od tada počinje moj put dolaska u redove limene glazbe.

Na početku prvog razreda srednje škole mi teoretičari smo morali izabrati drugi instrument koji ćemo svirati samo prve dvije godine. Iako sam silno željela svirati gitaru to nije bilo moguće jer ih je na tom predmetu već bilo previše. Sva zbunjena, nesigurna, otišla sam do ravnateljice Dinke Žličarić potražiti savjet. I tada je sve počelo... Ravnateljica mi je rekla kako u školi imaju jedan alt saksofon koji tada nitko nije svirao. Profesor je bio Dragan Božić. Pristala sam iako nisam baš bila sigurna kako izgleda saksofon, saznala sam tog dana kada sam otvorila kofer i rekla: „A to je saksofon!“ Mislim da nije potrebno posebno objašnjavati koliko sam

se zaljubila u saksofon, dovoljno je samo spomenuti da sam nakon 2 godine polagala dodatno gradivo i prebacila se na instrumentalni odsjek kada je saksofon postao moj glavni predmet. Budući da u školi nismo imali orkestar, a iz tog predmeta smo morali imati ocjenu, profesor je nas puhače doveo da se upišemo u limenu glazbu čiji je dirigent bio cijenjeni profesor Mato Čović.

Jedno od prvih i najurezanijih sjećanja mog dolaska u tu glazbenu obitelj vezano je za situaciju u kojoj se obraćam tajniku limene glazbe, Draganu Đidi i pritom ga persiram, a on mi kaže: „Nemoj me persirati, mi smo sad kolege.” Rečenica koju ću pamtiti dok sam živa. Toliko poštovanja prema nama kojima je bilo tek petnaestak godina. Isto tako su se prema nama učenicima ponašale i sve druge „starije“ kolege od kojih nikada nismo doživjeli nešto što bi nam pokazalo da su oni važniji od nas, naprotiv, uvijek su se prema nama odnosili kao prema sebi ravnima bez obzira na to što smo mi ponekad jedva stizali nakon jedne cijele note koja traje 4 otkucaja odsvirati drugu cijelu notu, dok su oni tu vještinu odavno savladali. Probe limene glazbe u to vrijeme se nikad nisu propuštale.

Četvrtkom u 20 h i nedjeljom u 10 h bilo je vrijeme rezervirano za probu i teško me u tome nešto moglo omesti. Pored sviranja koje je već odavno bilo moja ljubav, svi smo voljeli i druženje nakon probe ispunjeno nemjerljivom dozom smijeha, zdrave šale. Nije nam bila potrebna teretana jer smo sviranjem i smijehom itekako izvježbali trbušne mišiće. Dok ovo pišem pokušavam se sjetiti barem jedne negativne situacije iz tog vremena, ali ne mogu. Sklapali smo prijateljstva, rađale su se nove ljubavi, svi zajedno smo se radovali odlascima na nastupe, posebno na one u nekim daljim mjestima, drugim državama kako bismo što više vremena imali za druženje koje nas je, između ostalog, i držalo na okupu. Voljeli smo jedni druge, cijenili smo jedni druge i to je sigurno ono što je ovaj orkestar i dovelo do proslave 50. rođendana. Teške emocije vežu me samo za odlaske onih koji su prerano završili ovozemaljski život: friend Anto Kolenda, Ivica Grubešić, Željko Sivonjić...

Limena glazba „Lašva” Nova Bila oduvijek je bila od neprocjenjive vrijednosti prvo za naše mjesto, zatim za općinu Travnik, ali i šire. Kada bismo samo prebrojali

članove koji su danas profesionalci ne bi bilo moguće dovoljno reći o važnosti ovog orkestra, a još puno toga govori upravo o toj važnosti. Tu su se djeca na poseban način odgajala jer, kako ja volim reći, glazba čini čuda i na poseban način spaja ljude.

Nakon odlaska profesora Mate Čovića, na mjesto dirigenta došao je moj profesor Dragan Božić koji je sigurno kao i profesor Mato ostavio neizbrisivi pečat u radu limene glazbe. Prof. Božić je bio posebno naklonjen nama učenicima, ponekad strog, ali uglavnom prijateljski nastrojen i uvijek je želio dodatno raditi s nama kako bismo što prije savladali tehniku i prešli na sviranje zahtjevnijih dionica koje je nerijetko sam za nas pisao, u skladu sa sposobnostima svakog učenika posebno. One koji su živjeli dalje dovozio je na probu i vraćao ih kući. Svi ti postupci dirigenata, i „starijih“ kolega koje sam ranije spomenula meni su bili odličan primjer kako treba raditi. Danas sam ja taj „stariji“ kolega koji apsolutno nikad neće dozvoliti da se pored mene bilo tko od djece, učenika, osjeća manje vrijedno.

Danas ja kroz VS „Lašvanske dive“ radim po odličnim primjerima onih od kojih sam učila kako treba funkcionirati udruženje, kako se treba odnositi prema mlađima i kako treba raditi s ciljem da sve bude lakše i bolje, da prije svega budemo prijatelji i tu jedni za druge.

U siječnju 2008. godine počela sam raditi na mjestu tajnika JU Hrvatski kulturni centar Nova Bila pod čijim krovom djeluje i limena glazba. Iste te godine na mjesto dirigenta limene glazbe došao je profesor Josip Popović koji je i danas dirigent. S dolaskom profesora Popovića limena glazba je doživjela i neke nove dimenzije, otišla sigurno nekoliko stepenica više čemu bi bez problema posvjedočili svi članovi glazbe kao i publika koja nas godinama prati. Pored koračnica koje su važne i koje treba čuvati, počeli smo svirati i neke modernije skladbe, u izvedbe istih uvode se solisti, obogaćuje se cijeli program i prati neko modernije vrijeme.

Iako kao vjernica čvrsto vjerujem u to da nam je Bog dao slobodu, ponekad imam osjećaj kako je upravo On odlično složio kockice u mom životu. Da sam počela svirati gitaru vjerojatno ne bih bila dio limene glazbe. Da nisam bila dio limene glazbe danas

sigurno ne bih bila djelatnica JU Hrvatski kulturni centar Nova Bila. Da nisam dio kolektiva JU HKC nisam sigurna da bih na neki drugi posao išla s pjesmom kao što već 16 godina idem. I sigurno ne bih radila posao koji je ispunjen svim hobijima koje volim. Zbog čega ovo pišem? Škola je važna, ali izvannastavne aktivnosti dodatno obogaćuju, nude nove prilike, u vaš život dovode nove ljude, nova prijateljstva, posjećujete mjesta, gradove i države u kojima možda nikada ne biste bili itd. Upravo to je svima nama, dobrim dijelom, dala Limena glazba „Lašva” Nova Bila. Danas više nisam ona petnaestogodišnjakinja koja je s malom dozom nervoze došla u ovaj orkestar, danas sam majka tri djevojčice koja silno želi da i one uđu u redove Limene glazbe „Lašva” Nova Bila, a vjerujem da isto tako razmišljaju mnogi koji su odrasli u ovoj glazbenoj obitelji.

Ilijana Budimir Trupina

Zovem se Žana Topalović-Tomić, rođena sam 5. 7. 1982. godine u Travniku. Osnovnu školu i osnovnu glazbenu školu - smjer klarinet, završila sam u Novoj Biloju u klasi nastavnika Mate Čovića i Dragana Đide. Srednju školu završila sam u Vitezu (opća gimnazija) te studij pedagogije i sociologije na Sveučilištu u Zadru gdje sam stekla zvanje profesora pedagogije i sociologije. Zaposlena sam na mjestu pedagoga u Katoličkom školskom centru „Petar Barbarić” - Gimnazija Travnik. Članica sam Limene glazbe „Lašva” Nova Bila od 1997. godine, s prekidima od nekoliko godina radi studiranja u drugoj državi.

Putovanje kroz glazbu obilježilo je moje djetinjstvo, odrastanje, sazrijevanje. Razvijala sam svoje sposobnosti, ne samo glazbene, nego i one organizacijske, slobodno i samouvjereno s orkestrom nastupala pred publikom. U glazbi sam upoznala mnoge ljude, stekla prijateljstva za cijeli život. Tijekom mnogobrojnih putovanja i nastupa koje je glazba realizirala postajala sam bogatija za nova iskustva, poznanstva, spoznaje o radu, djelovanju i običajima drugih orkestara i glazbenika.

Limena glazba „Lašva” Nova Bila nije samo orkestar gdje se ljudi okupljaju i spremaju neko glazbeno djelo uvježbati do savršenstva. Na probama naše glazbe puno je smijeha, razgovora, druženja, svi nastoje pomoći jedni drugima, oko određene glazbene dionice, ali i rješavanja svakodnevnih životnih problema. Naš orkestar je poseban i po tome što mi djelujemo i jesmo jedna velika obitelj.

Uvijek s ponosom ističem da sam članica baš ovoga orkestra te osjećam iznimnu zahvalnost i privilegiju biti dijelom ove predivne priče dugi niz godina. Hvala svim glazbenicima na svim zajedničkim nastupima, probama, susretima, a posebno hvala profesoru Josipu Popoviću koji je uvijek znao prepoznati potencijal i sposobnosti svakog člana i u skladu s tim motivirati i poticati na ostvarivanje naših glazbenih mogućnosti.

Žana Topalović-Tomić

Moje ime je Marko Zovko i zaposlenik sam Javne ustanove Hrvatski kulturni centar Nova Bila od ožujka 2018. godine. Pošto je Limena glazba „Lašva” Nova Bila jedna od sekcija HKC-a, a svaki zaposlenik Centra pored svojih redovnih zaduženja ima i zadatak da ili vodi jednu od sekcija ili joj bude logistička potpora, po sugestiji ravnatelja JU HKC-a Nova Bila gosp. Dragana Đide rado sam prihvatio zadatak da budem svaka moguća potpora orkestru limene glazbe. To se prvenstveno ogleda u tome da za Limenu glazbu „Lašva” Nova Bila obavljam tehničke i administrativne poslove, poput pisanja i vođenja projekata te vođenja promotivnih aktivnosti orkestra na društvenim mrežama i web-portalu (www.hkcnova.ba).

Osim toga sudjelujem na probama i na svim nastupima orkestra te sam zahvalan što sam postao dio i kogačić te obitelji, bez obzira na to što nažalost ne sviram ni

jedan instrument. Iako nisam glazbeno educiran nije mi trebalo mnogo da saživim s njihovim melodijama i da uvidim koliko rada i truda ima iza svake napisane i navježbane skladbe. Oni glazbenici koji su bili ili još uvijek jesu dio orkestra vrlo dobro znaju koliko je sati rada potrebno da se pripremi i dobro izvede jedan koncert ili neki drugi nastup, a njih je preko 20 u jednoj godini. I tako iz godine u godinu.

Posebno mi je drago kada vidim kako glazbenici s osmijehom dolaze i odlaze s proba i nastupa.

A proba i nastupa uopće nije malo. I ako uzmemo u obzir da orkestar limene glazbe čine amateri, koji za ovaj orkestar izdvajaju svoje vrijeme, energiju i talente, na nama u HKC-u je i poslovna i moralna obveza da im osiguramo adekvatne uvjete, kao i zahvalnost za izdvojeno vrijeme, odsvirane melodije i puno srce naše publike.

Ono što bih posebno istaknuo je važnost suradnje i međudnosa Limene glazbe „Lašva” Nova Bila i Javne ustanove Hrvatski kulturni centar Nova Bila. U prethodnim poglavljima ovog Zbornika sjećanja mogli ste se informirati o povijesnom razvoju limene glazbe pa ste tako mogli uočiti da orkestar ima svoja tri specifična razdoblja, s obzirom na svoj pravni status, naziv, titulara i Krov pod kojim djeluje. Ono što je mene posebno dojmilo je ovo trenutno treće razdoblje u kojem limena glazba djeluje u sklopu HKC-a Nova Bila. Od 1995. godine kada je HKC nastao limena glazba je njegova prva i najistaknutija sekcija, ali i potporni stup Centra. Ljudi koji su u to vrijeme bili dio orkestra čak su i fizički stvarali HKC jer kada je današnja zgrada poslije rata bila devastirana i vapila za obnovom prvi koji su se odazvali na radne akcije za sanaciju Centra bili su upravo članovi

limene glazbe. U to potrebito vrijeme oni su je obnavljali te joj utkivali dušu svakim novim danom, probom za probom, nastupom za nastupom. Kako su godine prolazile, uslijedilo je mnogo ostvarenih aktivnosti, realiziranih ideja i inicijativa, ali i onih neostvarenih. Mnogi ljudi i profesionalci su dolazili i odlazili, ovdje stvarali i prenosili svoja znanja i vještine drugima. Sve to je malo po malo doprinijelo tome da Hrvatski kulturni centar Nova Bila od ničega postane ustanova od strateškog značaja na polju kulture u našoj općini i šire, a limena glazba je u tom periodu saživjela s njim i postala njegov neodvojivi dio. Javna ustanova Hrvatski kulturni centar Nova Bila već skoro 30 godina na svaki mogući način pomaže rad Limene glazbe „Lašva“ Nova Bila, a orkestar to vraća tako što svakim svojim nastupom, s kvalitetom glazbene prezentacije i ponašanjem svojih članova - osvjetljava obraz Centra u kojem djeluje.

Ovu svoju impresiju bih zaključio naglaskom na potrebu održavanja bliske suradnje između HKC-a i limene glazbe i u budućnosti. Jer ono što je dobro, što dokazano funkcionira, ono što zna trajati - ne treba mijenjati, već samo usavršavati.

Marko Zovko

LIMENA GLAZBA „LAŠVA“ NOVA BILA,
UNATOČ TURBULENTNOM OKRUŽENJU I IZAZOVIMA
PROTEKLIH GODINA, USPIJEVA ODRŽATI VISOK STANDARD
I POSTATI JEDAN OD NAJCJENJENIJIH PUHAČKIH ORKESTARA
U BOSNI I HERCEGOVINI. KLJUČNE SNAGE ORKESTRA SU
VISOKO OBRAZOVANI ČLANOVI, MLADOST, KONTINUITET DJELOVANJA,
SURADNJA S LOKALNIM INSTITUCIJAMA I DRUGIM GLAZBENIM
SKUPINAMA TE BROJNE AKTIVNOSTI I KONCERTI KOJI DOPRINOSE
KULTURNOM ŽIVOTU ZAJEDNICE.

**NAJNOVIJE
RAZDOBLJE**
2018. - 2024.

POGLED PREMA BUDUĆNOSTI

U najnovijem razdoblju Limena glazba „Lašva” Nova Bila se definitivno etablirala kao jedan od najcjenjenijih i najkvalitetnijih puhačkih orkestara u državi. Činjenica je da je vrlo malo bosansko-hercegovačkih puhačkih orkestara uopće preživjelo proteklih nažalost vrlo turbulentnih 30-ak godina, a naš orkestar je uz sve prepreke i izazove iz svega toga izašao možemo reći - još jači i uspješniji.

SNAGA ORKESTRA

Snaga ovoga orkestra prvenstveno se nalazi u njegovom ljudskom potencijalu, a u tom potencijalu ističu se dvije činjenice. Prva je da je velika većina članova (preko 80 %) formalno glazbeno obrazovana tj. posjeduju barem osnovno glazbeno obrazovanje, koje im otvara „magični” svijet glazbe i daje vrlo bitnu osnovicu glazbenih znanja i vještina. Nadalje, barem polovina članova orkestra ima završenu i srednju glazbenu školu (ili je u ovom trenutku pohađaju), a osam je akademski glazbeno obrazovanih članova. Ovaj profil glazbene obrazovanosti i pismenosti članova uvelike omogućuje da orkestar ima potencijal za ozbiljno glazbeno djelovanje, a svakako doprinosi i unutarnjoj koheziji grupe jer su članovi iz istog faha i sličnih afiniteta.

Druga bitna činjenica koja karakterizira orkestar limene glazbe je njezina mladost. U ovom trenutku od 36 članova orkestra njih preko 20 je mlađe od 25 godina. To orkestru daje vitalnost i trebalo bi biti jamac dugoročnosti i opstanka. Ova činjenica pogotovo dolazi do značaja kada je stavimo u realni društveni kontekst u kojem živimo, a to je da iz naše države mladi nažalost masovno sele te da je demografska slika takva da postajemo društvo starih. U takvoj situaciji Limena glazba „Lašva” Nova Bila (unatoč tome što je upravo napunila 50 godina) iz godine u godinu uspijeva ostati mlada i vitalna, a to je iznimno pozitivna spoznaja.

Nadalje, osim ljudskog potencijala snaga limene glazbe leži i u njenim temeljima, kontinuitetu djelovanja, kao i organizacijskoj strukturi. Ovaj *Zbornik sjećanja*

pišemo povodom 50 godina djelovanja, a nekolicina aktualnih članova orkestra (Marinko Matošević, Dragan Đido, Dragan Bajo i Željko Nakić) je tu od samih početaka iz 1970-ih godina. Oni su tu od svojih dječaćkih dana, kao i oni nešto mlađi koji su kasnije dolazili (Josip Popović, Nenad Peša, Marko Matošević, Ilijana Budimir Trupina, Žana Topalović-Tomić i dr.). Svima njima je zajedničko da su rasli i odrasli uz limenu glazbu koja ih je odgajala i oblikovala kao ljude i kao glazbenike, a oni joj vraćaju time da su i danas njeni aktivni članovi, koji joj između ostalog daju i vrlo bitnu komponentu - kontinuitet. Taj kontinuitet grupe stvorio je jedan specifičan mentalitet - gotovo familijarni obrazac ponašanja, koji se prenosi iz generacije u generaciju i Limenoj glazbi „Lašva” Nova Bila daje ono što se zove - Kultura organizacije.

SURADNJA S LOKALNIM AKTERIMA

Sljedeća vrlo bitna snaga orkestra je institucionalizirana suradnja s lokalnim akterima, a tu se prije svega ističe sestrinska suradnja s Javnom ustanovom Hrvatski kulturni centar Nova Bila. Tu suradnju možda najbolje opisuje izraz simbioza. Nadalje, orkestar odlično surađuje s Osnovnom i Srednjom glazbenom školom Jakova Gotovca Novi Travnik, s Osnovnom školom „Nova Bila”, ali i s drugim sličnim glazbenim skupinama među kojima bismo ipak izdvojili Vokalni sastav „Lašvanske dive”.

S Divama orkestar redovito nastupa još od njihovog osnutka, 2014. godine. Česte su prilike i koncerti na kojima naša dva glazbena sastava izvode zajedničke glazbene aranžmane, koje većinom za oba sastava napiše prof. Josip Popović. Princip je sljedeći: limena glazba svira instrumentalne dionice, Dive izvode pjevačke dionice, a publika sluša i uživa. Tako smo uveseljavali publiku u Novoj Biloj, Travniku, Novom Travniku, Vitezu, Uskoplju, Bugojnu, Kiseljaku, Dugom Selu, Osijeku, Zenici i Sarajevu. Našoj suradnji uvelike pomaže to što djelujemo pod istim krovom - u sklopu Javne ustanove Hrvatski kulturni centar, koja nam osigurava odlične uvjete za rad: prostor, tehničke i ljudske resurse, ali i ono najvažnije - stabilno sidro i zajedničku viziju za djelovanje u onom što volimo, a to je glazba.

U prethodnim poglavljima opisan je međuodnos Limene glazbe „Lašva” Nova Bila i JU Hrvatski kulturni centar Nova Bila te je zaključeno da ni limena glazba ni HKC ne bi imali ovaj razvojni put da nije bilo međuodnosa i zajedničke ljubavi nekoliko entuzijasta prema kulturi, glazbi i djelovanju u lokalnoj zajednici. Također, naš orkestar odlično surađuje i s Osnovnom školom „Nova Bila”. Odličnu suradnju s obrazovnim ustanovama potvrđuje i suradnja orkestra s

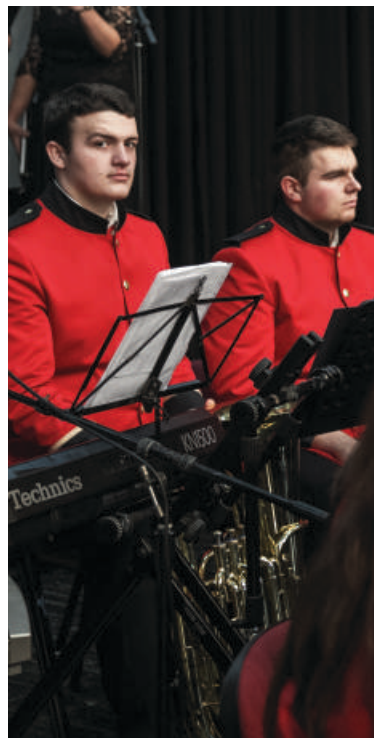

Osnovnom i Srednjom glazbenom školom Jakova Gotovca Novi Travnik, koja se ogleda u suradnji Male škole puhača i profesora koji vode pripremne obrazovne programe puhačkih instrumenata za srednju školu, zajedničkim koncertima sa Zborom SGŠ Jakova Gotovca Novi Travnik, razmjeni ideja i iskustava te personalnim vezama jer su mnogi naši članovi ujedno i nastavnici/profesori u navedenim školama.

Još bismo spomenuli i suradnju koju negujemo s kolegama iz puhačkih orkestara diljem BiH i Republike Hrvatske (Duvački orkestar Travnik, Rudarska glazba Kakanj, Gradski orkestar Stolac, Osječki puhački orkestar, Puhački orkestar Trebižat), na čije se pozive za zajedničke nastupe rado odazivamo. Također, istaknuli bismo i suradnju s našim prirodnim partnericama za razne defilee na kojima zajedno nastupamo, a to su: Novotravničke mažoretkinje, Kiseljačke mažoretkinje „Ljubičanstvene” i Uskopaljske mažoretkinje.

U periodu od 2018. do 2023. godine Limena glazba „Lašva” Nova Bila realizirala je ukupno 81 aktivnost (nastup), što uključuje vlastite koncerte, gostovanje na koncertima, nastupe na manifestacijama i proslavama drugih organizatora, humanitarne nastupe, produkcije i obrade pjesama, maturalne defilee, maskenbale, prvomajske budnice, defilee povodom raznih javnih događaja, provođenje projekata i dr. U narednim poglavljima spomenut ćemo i ukratko opisati one najbitnije nastupe iz tog perioda.

KULTUROM U EUROPU I PJESMOM OD BOSNE DO SLAVONIJE

Ova dva projekta imala su za cilj realizacijom koncerata u Dugom Selu i Osijeku ostvariti suradnju s partnerima iz Republike Hrvatske: Kulturno-umjetničkim društvom „Preporod” Dugo Selo i Osječkim puhačkim orkestrom. Projekt „Kulturom u Europu” proveden 2018. godine financiralo je Ministarstvo obrazovanja, znanosti, mladih, kulture i sporta Kantona Središnja Bosna, a projekt „Pjesmom od Bosne do Slavonije” proveden 2022. godine financirao je Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske. U oba grada na koncertima smo nastupili s VS „Lašvanske dive” te su putovanja iskorištena kao svojevrsni team building i povezivanje članova ova dva sastava.

HUMANITARNA GLAZBENA KARAVANA

Ovaj projekt je limena glazba realizirala čak tri puta i svaki put spada u jedne od najposebnijih nastupa u godini. Projekt je zamišljen kao glazbeni dar štitičenicima različitih domova: staračkih domova, domova za nezbrinutu djecu, ustanova za djecu s poteškoćama u razvoju, ustanova za zbrinjavanje mentalno oboljelih i sl. Cilj projekta je donijeti dašak kulture u te domove i razveseliti štitičnike, koji su svaki put i na svakoj lokaciji bili možda i naša najzahvalnija publika. Prvi put projekt je proveden 2010. godine u suradnji s UNDP-om BiH, a posjetile su se sljedeće ustanove: Osnovna škola „Nova Bila” (odjeljenje za djecu s poteškoćama u razvoju), Dom za stare i nemoćne osobe „Otac Kristofor” Nova Bila, Međuopćinsko udruženje slijepih i slabovidnih osoba grada Travnika, Udruga civilnih invalida grada Travnika, Udruga oboljelih od autoimunih osoba „Leptir” Nova Bila, Dom za stare i nemoćne osobe „Naš dom” Travnik. Osim limene glazbe u projektu su sudjelovali još i: Kazalište mladih „Korifej”, Plesna škola „Maya” te Bend HKC-a.

Drugi put Karavana je realizirana 2016. godine. Donator projekta je bilo Federalno ministarstvo kulture i sporta, a posjećene su sljedeće ustanove: Edukacijsko-rehabilitacijski centar „Duga” Novi Travnik, Štadlerov dječji dom „Egipat” te Zavod za specijalno obrazovanje i odgoj djece „Mjedenica” iz Sarajeva. I ovaj put štíćenici su osim glazbenog koncerta imali priliku uživati u glumačkim skečevima/priredbama Kazališta mladih „Korifej”.

Treća realizacija Humanitarne glazbene karavane bila je 2019. godine kada su članovi limene glazbe posjetili Centar „Duga” u Novom Travniku, Zavod Bakovići u Fojnici te Dom za starije i nemoćne osobe Đakovo. Ovaj put projekt su financirali Federalno ministarstvo kulture i sporta te Središnji državni ured za Hrvate izvan Republike.

DAN OTVORENIH VRATA ZA HRVATE BOSNE I HERCEGOVINE U UREDU PREDsjedNICE REPUBLIKE HRVATSKE KOLINDE GRABAR-KITAROVIĆ

Nastup u Uredu predsjednice Republike Hrvatske u ožujku 2019. godine bio je iznimna čast za sve u našem orkestru. Pozvani smo kao jedina glazbena skupina iz Središnje Bosne. Osim našeg orkestra nastupili su još i učenici Osnovne škole fra Stipana Vrljića iz Sovića (Grude) izvodeći gangu, članovi Kulturno-umjetničkog društva „Koraćanski dukati” iz Koraća kod Bosanskog Broda plešući tradicionalno kolo te skupina bogoslova Franjevačke teologije iz Sarajeva. Naš orkestar odsvirao je dvije skladbe: legendarnu „Tvoja zemlja” od Vice Vukova koju je otpjevao fra Emanuel Josić te „Srebrenu Bosnu” od Tereze Kesovije koju je fenomenalno otpjevala naša gošća iz Jajca, Magdalena Bogić.

PROJEKT

JAČANJE GLAZBENIH SASTAVA MLADIH U NOVOJ BILOJ

Ovaj projekt je proveden u drugoj polovini 2020. godine u razdoblju pandemije koronavirusa i stoga je bio vrlo izazovan za sve sudionike. Nositelj projekta je bila Limena glazba „Lašva” Nova Bila, a proveden je u suradnji s UNDP-om BiH. Donator je bila Vlada Kraljevine Norveške. Projekt „Jačanje glazbenih sastava mladih u Novoj Biloi” podrazumijevao je jačanje kapaciteta 5 glazbenih sastava mladih iz Nove Bile kroz intenziviran rad na radionicama i koncertima, uključenje novih članova i kupovinu/reparaciju instrumenata. Članovi ciljne grupe su bili polaznici Male škole puhača Limene glazbe „Lašva” Nova Bila, Vokalnog sastava „Lašvanske dive”, Dječjeg zbora „Radost” HKC-a, Ansambla gitara HKC-a, Zbora Osnovne škole „Nova Bila” i Kazališta mladih „Korifej”. U projektu je ukupno sudjelovalo 94 polaznika iz navedenih skupina. Osim ukupno 287 sati radionica s polaznicima, provedene su i sljedeće aktivnosti: Ekološko-glazbeni dan na Travničkoj tvrđavi (izlet svih polaznika), Online koncert, koncerti u Kiseljaku i Busovači te završni koncert „Božić u Travniku”, koji je snimljen te emitiran 26. 12. 2020. godine na BHT-u.

SNIMANJE I PRODUCIRANJE PJESAMA

„ZA DOBRA STARA VREMENA” BOŽIĆNI KONCERT „BOŽIĆ U TRAVNIKU 2020” „KAD BULBULI PJEVAJU”

S obzirom na to da u pandemijskom vremenu (2020. godine i prve polovine 2021. godine) uglavnom nismo mogli održavati naše uobičajene nastupe, došli smo na ideju da se našoj publici predstavimo drugim kanalima. Tada se cijeli svijet okrenuo naglavačke i prebacio na online način funkcioniranja pa smo tako i mi u svibnju 2020. godine objavili online izvedbu pjesme „Za dobra stara vremena” od Novih fosila. Tada smo prvi put došli u doticaj sa snimanjem i nekom vrstom produciranja pjesama i naravno da smo uradili dobar posao. Pjesma je imala vrlo dobar prijem kod naše publike i pratitelja, koji su, kao i svi mi, u to vrijeme bili željni onih dobrih starih vremena u kojima nije bilo izolacija, svakodnevnih testiranja i svega onoga što nas je pratilo u koroni.

Vidjevši da naš orkestar posjeduje vrlo dobre kapacitete za snimanje i produciranje pjesama, a primorani uvjetima zabrane javnih nastupa, što je

značilo da 2020. godine prvi put od pokretanja božićnog koncerta u Travniku nećemo moći nastupiti uživo pred našom publikom, odlučili smo koncert „Božić u Travniku” producirati i snimiti te ga našoj publici predstaviti putem televizije, YouTube-a i društvenih mreža. Naravno da smo i ovaj put dobili odličan produkt s kojim se zbilja možemo pohvaliti. Glavni urednik koncerta bio je Dragan Đido, režiserka i scenaristica Anela Križanac, producent koncerta Josip Popović, a tehnička podrška Gabrijel Grubešić. Snimatelj i montažer videa bio je Siniša Smiljić.

Konačno, u svibnju 2021. godine pokrenuli smo ambiciozan projekt u vidu produciranja obrade pjesme „Kad bulbuli pjevaju” i snimanja popratnog spota. U spotu su sudjelovali: Limena glazba „Lašva” Nova Bila, Vokalni sastav „Lašvanske dive”, Zbor Osnovne škole „Nova Bila” i Dječji zbor „Radost”. Glazbeni aranžman i produkciju obrade pjesme uradio je dirigent Limene glazbe „Lašva” Nova Bila, prof. Josip Popović. Za scenarij i režiju snimanja zaslužna je dramaturginja Anela Križanac, a snimatelj je bio Jakov Sušac iz Travnika. Spot je sniman na sljedećim lokacijama: Vlašić (Galica), Tvrđava Stari grad Travnik, Bosanska ulica (glavna šetnica). Snimak spota se nalazi na YouTube kanalu JU Hrvatski kulturni centar Nova Bila (producent i financijer spota).

BOŽIĆNI KONCERTI

Božićni koncert „Božić u Travniku” s tradicijom održavanja od 2007. godine možda je i najvažniji godišnji koncert Limene glazbe „Lašva” Nova Bila. Orkestar se za njega priprema preko dva mjeseca da bi našoj publici u manje od sat vremena prezentirao odabrane božićne skladbe. Svrha koncerta je božićnim notama i melodijama doprinijeti božićnom duhu u našoj sredini. Uz limenu glazbu na koncertu redovito nastupaju i druge dvije glazbene sekcije HKC-a Nova Bila: Vokalni sastav „Lašvanske dive” i Dječji zbor „Radost”, a u proteklom periodu na koncertu su nastupali i dragi gosti iz drugih ustanova i sredina: Zbor Srednje glazbene škole Jakova Gotovca Novi Travnik, Zbor Katoličkog školskog centra „Petar Barbarić” Travnik, Vokalna skupina Viteški akordi, Tamburaški sastav Forte Fortissimo, Klapa Kalelarga iz Zadra, Klapa Zvizdan iz Posušja, Vojni orkestar Oružanih snaga Bosne i Hercegovine i Klapa Bratovština iz Gruda.

Koncert „Božić u Travniku” održava se u Centru za kulturu općine Travnik uz izuzetak dvije godine. Već smo spomenuli kako je zbog pandemije 2020. godine koncert snimljen i emitiran na televiziji, a također 2021. godine koncert nismo mogli održati u zatvorenom prostoru tako da smo se odlučili održati ga na glavnom travničkom trgu gdje smo svirali pred gotovo 1500 naših sugrađana.

Osim u Travniku, limena glazba redovito održava božićne koncerte i u drugim gradovima Središnje Bosne, tako da smo 2019. godine održali božićni koncert u Vitezu, 2020. i 2021. godine smo održali koncert u sklopu Adventa u Kiseljaku, 2021. i 2023. godine smo nastupali na božićnim koncertima u Zenici, 2022. godine na poziv HKD-a Napredak Novi Travnik održali smo božićni koncert u Novom Travniku, a 2023. godine u Sarajevu smo nastupili na božićnom koncertu Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine s Vojnim orkestrom Oružanih snaga BiH i Vokalnim sastavom „Lašvanske dive”.

DRUGI NASTUPI

Ostale mnogobrojne nastupe od 2018. do 2024. godine možemo razdvojiti u dvije kategorije: defilei i koncerti. Ukupno su održana 33 defilea u sljedećim gradovima Središnje Bosne: Travnik, Novi Travnik, Vitez, Busovača, Bugojno, Kiseljak i Uskoplje, a možemo ih podijeliti na: maskenbalske povorke (Novi Travnik i Bugojno), proslave Dana općine (Travnik, Novi Travnik i Vitez), maturalne defilee (Novi Travnik, Vitez, Busovača) ili pak specijalne prilike poput: manifestacije Uskopaljskih jeseni u Uskoplju, Dana travničkih vatrogasaca, proslave rođendana Kiseljačkih mažoretkinja u Kiseljaku.

Posebno mjesto u kalendaru limene glazbe svakako pripada prvomajskim budnicama, koje ujedno predstavljaju i svojevrsni rođendan orkestra pošto je naš prvi službeni nastup bio upravo za Prvi maj davne 1974. godine. Za Prvi maj tradicionalno izvodimo budnice u Novoj Biloj (kod crkve i bolnice/staračkog doma), Vitezu i Novom Travniku.

Od drugih koncerata/manifestacija na kojima smo nastupili izdvojili bismo: Tradicionalni uskrсни koncert u crkvi u Novoj Biloj na pučkoj uskrсноj misi, Uskrсни koncert HKD-a Napredak u Vitezu iz travnja 2018. godine, koncert povodom Dana škole Franjevačke klasične gimnazije Visoko iz travnja 2019. godine, koncert povodom 25. obljetnice Katoličkog školskog centra „Sveti Pavao” Zenica iz siječnja 2020. godine, nastupe na obljetnicama Bijelog puta za Novu Bilu i Bosnu Srebrnu, nastup na ceremonijama otvaranja/zatvaranja Regionalnog festivala monodrame inBox u Novoj Biloj, nastupi na proslavama Dana škole Osnovne škole „Nova Bila” 2018. i 2023. godine, sudjelovanje članova Male škole puhača u glazbenom kampu „Zvuci budućnosti” u Stocu u organizaciji Gradskog orkestra Stolac, nastupi na manifestacijama „Izbor sportaša općine Travnik” i „Izbor najboljeg sportaša Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna”, sviranje himni Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske prije početka utakmice humanih zvijezda BiH i Hrvatske na kojoj je specijalni gost bio legendarni Travničanin Miroslav Ćiro Blažević (svibanj 2022. godine), koncert na otvaranju XXVI. Uskopaljskih jeseni iz listopada 2022. godine.

LIMENA GLAZBA NOVE BILE USPJEŠNO JE PREBRODILA
IZAZOVE I TRAJALA KROZ RAZLIČITE PERIODE, OD PREDRATNOG
DO RATNOG, POKAZUJUĆI IZNIMNU POSTOJANOST I PREDSTAVLJAJUĆI
VAŽAN KULTURNI I ZAJEDNIČKI ELEMENT U ŽIVOTU ZAJEDNICE.
UNATOČ TEŠKOĆAMA, GLAZBENICI SU SAČUVALI SVOJU STRAST
I GLAZBENU TRADICIJU, A PEDESETA OBLJETNICA PREDSTAVLJA
PRILIKU ZA SLAVLJE I POGLED UNAPRIJED S OPTIMIZMOM.

DRUGI
O NAMA

PLODNE GODINE LIMENE GLAZBE (1974. – 2024.) PEDESETA OBLJETNICA U NOVOJ BILOJ

Pedeset godina života ili trajanja nekog događaja nekada je bio dugi vijek. Živjeti pedeset godina, bilo je to i bit će uvijek pola stoljeća ili pola životnoga vijeka, posebno za trajanje jednog čovjeka. U novije vrijeme smatramo takav broj godina kratkim vijekom jer čovjek može i duže živjeti, ali rijetko i kvalitetnije. Nije rijedak slučaj da takav vijek života naglo i nepredviđeno završi u vjetrometini novih razaranja kako ljudskog vijeka tako i onog stvaralačkog i kulturološkog trajanja.

*Ipak neki ljudi i neki događaji uspiju pobijediti ili nadživjeti surovu i često razarajuću stvarnost. Kada govorimo o plodnim godinama Nove Bile možemo izdvojiti iz uobičajenog konteksta promatranja upravo neke vrijednosti i njihova trajanja s plodonosnim protagonistima njihova vremena. Limena glazba Nove Bile jest upravo ona snaga koja je svoje nadarene zaljubljenike povezivala u jednu veliku obitelj što i danas traje. **Značajan broj glazbenika i prijatelja te su tako mogli i znali trajati već pedeset godina kao ozbiljna regionalna zajednica limene glazbe.***

Trebalo je spojiti tri potpuno različita razdoblja te iz njih izići zdravo i organizirano za svako novo trajanje. Predratno vrijeme bilo je zaista uspješno, ali je izgledalo više kao traženje odgovarajućeg izričaja ove glazbe za neko novo doba. Bilo je to uglavnom vrijeme budnica i sličnih tada aktivnih i podobnih nastupa aktualnog stanja. U to doba Nova Bila je postala župom što će biti vrijedan znak za sve nove generacije. Bila je to župa Svetog Duha koja se tih godina pretvarala u jedan, vrijedan pažnje, duhovni franjevački centar za mlade.

*Potom je devedesetih godina prošlog stoljeća nastupilo nemirno doba političkih promjena nakon kojih je slijedilo još nemirnije i razarajuće ratno doba kada su se glazbeni instrumenti morali ukloniti i kada su morali utihnuti, prema onoj drevnoj latinskoj izreci: *Inter arma, silent Musae!* Dok oružje govori, muze šute! Štoviše, glazbala su privremeno sklonjena u prostore župne dvorane, a poslije će ustupiti mjesto medicinskim instrumentima i medikamentima, jer crkva u Novoj Biloj tada postaje bolnica: Franjevačka bolnica Dr. fra Mato Nikolić. S velikom ljubavlju i pažnjom glazbenici su svoje instrumente ponijeli u obiteljske kuće da bi ih tako sačuvali. U vrijeme granatiranja neki od glazbenika su ranjeni ili smrtno stradali, a glazbala su ipak ostala uglavnom sačuvana s postojećim odorama i opremom.*

Poslijeratno vrijeme glazbenici kao da su dočekali pripravno s upaljenim duhovnim svjetiljkama. Ponovo uštímavaju instrumente, uređuju svoju opremu i vrlo brzo postaju, uz povijesnu crkvu-bolnicu kao i uz Hrvatski kulturni centar vodeća snaga Nove Bile. Usprkos veoma teškim razaranjima i stradanjima limenu glazbu Nove Bile ni ratno vrijeme nije pregazilo. Naprotiv, ovaj glazbeni zbor u novom razdoblju doživljava procvat, proširuje svoje aktivnosti. Nastupaju u novom ruhu, sa svežim mladim generacijama u svečanim i drugim prigodama kako u lašvanskom kraju tako i na smotrama limene glazbe u prekograničnim organiziranim kulturnim događajima.

I dok se s poštovanjem sjećamo svih glazbenika utemeljitelja, voditelja, profesora i sudionika koji su prošlo doba učinili zaista plodonosnim ne možemo ni danas ne zapaziti sve vrijedne nastupe novih glazbenih entuzijasta što svojim nastupima čine naše vrijeme i prostor vedrijim.

Ova limena glazba ide s novim optimizmom, a nastupa i s najmlađim umjetnicima, tek stasajućim mažoretkinjama i mladom generacijom s gotovo svim instrumentima. Neka to bude novo svjetlo za buduće godine stvaralaštva limene glazbe Nove Bile. Ovi glazbenici su pokazali da nema tako teških vremena da se u njima ne može ostvariti glazbeni i ljudski potencijal. Stoga, neka im je sretno pedeseto zlatno ljeto.

*Fra Zoran **Livančić***

SURADNJA OGŠ JAKOVA GOTOVČA NOVI TRAVNIK I LIMENE GLAZBE „LAŠVA“ NOVA BILA

Limena glazba „Lašva“ Nova Bila je nezaobilazan sudionik i ukras brojnih kulturnih događaja u Novom Travniku. Već dugi niz godina svirajući Prvomajsku budnicu svečanim i veselim zvucima u ranim jutarnjim satima unosi blagdanski ugođaj gradu. Neizostavni je dio svečanih maturalnih defilea srednjih škola te Novotravničkog pokladnog karnevala što ga organizira novotravnička podružnica Hrvatskog kulturnog društva „Napredak“.

Na inicijativu ravnatelja Dragana Đide, 1995. godine Hrvatski kulturni centar Nova Bila pod svoje okrilje prima novotravničku osnovnu glazbenu školu. Uspješna

suradnja s limenom glazbom pobudila je želju za glazbenim postignućima kod mnoge djece i tako iznjedrila brojne priznate i uspješne glazbenike. Veliki doprinos radu glazbene škole u Novoj Biljoj dali su njeni kapelnici i profesori na odsjecima klarineta, saksofona, flaute i trube. Njen sadašnji kapelnik profesor Josip Popović svoje glazbene vidike otvorio je i širio u novotravnjičkoj glazbenoj školi, a od 1998. godine kao njen nastavnik uspješno je odgajao generacije mladih glazbenika na predmetu solfeggia te kao voditelj Male škole puhača. Nažalost, glazbena škola nije uspjela održati puhačke odsjeke u odjelu u Novoj Biljoj, ali nas raduje da se neki od naših učenika bez obzira na to što sviraju druge instrumente hvataju u koštac s puhačkim instrumentima i postaju članovi ovog, za sve nas važnog, orkestra.

Ponosni smo na sve njihove dosadašnje uspjehe, želimo im zahvaliti za sve lijepe trenutke koje su nam priuštili i čestitati im zlatni jubilej, 50 godina postojanja. Neka traju vječno i nastave širiti emocije i snagu koju glazba sobom nosi te promovirati hrvatski kulturni identitet.

Ravnatelj, prof. **Josip Dujmušić**

SURADNJA SGŠ JAKOVA GOTOVCA NOVI TRAVNIK I LIMENE GLAZBE „LAŠVA“ NOVA BILA

Suradnja Srednje glazbene škole Jakova Gotovca Novi Travnik i Limene glazbe „Lašva“ Nova Bila traje već dugi niz godina. Veliki broj učenika naše škole započeo je prve glazbene korake upravo u limenoj glazbi u Novoj Biljoj od kojih su danas neki priznati umjetnici i glazbeni pedagozi. Posebno značajan period suradnje je bio kada je kapelnik limene glazbe bio nastavnik Dragan Božić s čijim dolaskom je započeo s radom i puhački odsjek u našoj školi. Kroz suradnju profesora puhačkog odsjeka i voditelja limene glazbe ta suradnja se učvrstila dolaskom prof. Josipa Popovića na mjesto kapelnika koji je bio dugogodišnji profesor teorijskih glazbenih predmeta u našoj školi. Suradnja se nizala kroz sudjelovanje zbora, orkestra i brojnih solista na glasoviru, violini, saksofonu, klarinetu, trubi, gitari i solo pjevanju na Božićnom koncertu u Travniku kao i zajedničkim nastupima na svečanosti „Izbora sportiste Srednjobosanskog kantona“. U sklopu XXVI. Uskopaljskih jeseni 23. 10. 2022. god. ove dvije institucije održale su zajednički koncert u Centru za obrazovanje, sport i kulturu u Uskoplju. Limena glazba „Lašva“ Nova Bila svake godine predvodi i Svečani defile maturanata naše škole i Srednje škole Novi Travnik.

Zajednički obrazujući veliki broj učenika suradnja ove dvije institucije ostvarila je zavidnu kulturnu misiju glazbenih umjetnika. Visoki nivo muziciranja učenika i profesora na brojnim koncertima i nastupima oplemenili su kulturni i glazbeni život u Središnjoj Bosni.

Cilj suradnje bio je obostran - prosvjetljivanje i širenje glazbene umjetnosti, obogaćivanje zajedničkog ukusa, promocija puhačkih instrumenata te motivacija učenika za daljnje usavršavanje glazbenog obrazovanja u glazbenoj školi.

Zadovoljstvo nam je što se ova suradnja do današnjeg dana nastavila, što su učenici i profesori naše škole i dalje članovi orkestra. Nadamo se da će se suradnja nastaviti kroz zajedničke koncerte i druge projekte dok god postoje ove dvije institucije.

*Ravnateljica, prof. **Ivanka Vrhovac***

Admir **Hadžiemrić** Almir **Saldum** Alojz **Čakarić** Andrea **Gazibarić** Andrijana
Lončarević Anđelko **Rebac** Anela **Matošević** Angela **Matošević** Anita **Laštro**
 Anita **Tavić** Anto **Ančić** Anto **Badrov** Anto **Juričić** - Toni Anto **Kolenda** Anto
Matošević Anto **Matošević** - Bili Anto **Matošević** - Toto Anto **Surota** Anto **Šiško**
 Boris **Bralić** Boro **Kolenda** Božana **Džepina** Božo **Badrov** Bruna **Lovrinović**
 Bruna **Lozančić** Dajana **Dujmović** Damjan **Cvijanović** Danijel **Popović** Danijel
Torlić Daria **Gazibarić** Dario **Matošević** Darko **Kolenda** Darko **Marković** David
Topalović Davor **Đido** Davor **Jurišić** Davor **Kolenda** Davor **Popović** Davorin
Bošnjaković Dejan **Biljaka** Dino **Torlić** Domagoj **Martinović** Dora **Šarić** Doris
Popović Dragan **Bajo** Dragan **Bilić** Dragan **Božić** Dragan **Đido** Dragan **Karać**
 Dragan **Perić** Dragan **Pranješ** Dragana **Babić** Dragana **Bajo** Dragana **Durmić**
 Dražen **Grubešić** Ema **Vuković** Ena **Đido** Enes **Alibegović** Erik **Marijanović** Filip
Ivišić Filip **Matošević** Filip **Udovčić** Franjo **Dujjić** Franjo **Salapija** Gabrijel
Grubešić Goran **Bajo** Goran **Mišković** Goran **Perić** Harun **Nikšić** Hazim
Hadžiemrić Hrvoje **Didak** Ilija **Andrić** Ilija **Nakić** Ilijana **Budimir Trupina** Iva **Didak**
 Ivan **Bilobrk** Ivan **Dujmović** Ivan **Peša** Ivana **Blaž** Ivana **Gazibarić** Ivica **Popović**
 Ivana **Krišto** Ivana **Matošević** Ivana **Sučić** Ivica **Glavaš** Ivica **Grubešić** Ivica
Kopčalijski Ivica **Matošević** Ivica **Nevistić** Ivica **Sivonjić** Ivona **Radeljić Jakić** Ivona
Šiško Josip **Kolenda** Josip **Popović** Josip **Tirić** Joško **Grebenaar** Jozo **Andršek**
 Julijan **Kapetan** Karla **Dražetić** Katarina **Matošević** Katarina **Pavlović** Katarina
Vidak Katarina **Zlojo** Klara **Munetić** Krešimir **Kovač** Krešo **Andrić** Kristijana **Lucić**
 Lorena **Čeko** Lucija **Jolić** Lucija **Peša** Luka **Peša** Luka **Popović** Luka **Topalović**

Ljiljana **Perić** Ljubo **Glavaš** Ljubomir **Kelava** Maja **Medić Radeljić** Marija **Bajo**
 Marija **Popović** Marijana **Vuleta** Marijo **Jelić** Marina **Matošević** Marinela **Dujmović**
 Marinko **Matošević** Marinko **Trogrić** Mario **Matošević** Mario **Mišković** Marko
Ćurak Marko **Didak** Marko **Džepina** Marko **Matošević** Marko **Matošević** - Stipin
 Marko **Zovko** Marta **Matošević** Martina **Kojadin** Martina **Sivonjić** Matea **Popović**
 Matej **Šimić** Mateo **Đido** Matija **Matošević** Matija **Solomun** Mato **Čović** Mia
Dražetić Miča **Puljević** Mila **Žuljević** Mile **Kovčo** Mile **Milijašević** Milka **Ivkić** Milko
Grebenar Miran **Matošević** Mirko **Dohnalek** Mišo **Gazibarić** Mladen **Beljan**
 Mladen **Grebenar** Mladen **Matišić** Mladen **Perić** Mladen **Rajić** Mladen **Topalović**
 Mustafa **Muslimović** Nela **Bandović** Nela **Đido** Nenad **Peša** Niko **Dujmović** Nikola
Dujmović Nikola **Grubešić** Nikola **Matošević** Nikola **Matošević** - Piko Nikolina
Ćorić Nikolina **Popović** Nikša **Čović** Pero **Glavaš** Pero **Matošević** Petar **Pocrnja**
 Predrag **Kolenda** Radoslav **Kolenda** Ratko **Bajo** Ratko **Matošević** Salih **Hadžić**
 Sanja **Gučanin Gazibarić** Sara **Kurevija** Saša **Kurevija** Sefer **Sabahudin** Slaven
Čović Slavko **Vukanović** Sonja **Zrnić** Srećo **Perić** Stefan **Kokić** Stipo **Džepina**
 Stipo **Matošević** Tadej **Vujević** Tomislav **Ćorić** Toni **Bajo** Vedrana **Džepina**
 Vedrana **Lucić** Verica **Grubešić** Veronika **Matošević** Viktorija **Zeko** Vjekoslav **Sučić**
 Vladimir **Perić** Vlado **Augustinović** Vlatka **Matošević** Vlatka **Topalović** Zdravko
Batalija Zdravko **Popović** Zijad **Delić** Zijo **Zolota** Zlatko **Džepina** Zoran **Nikolić**
 Zoran **Pantner** Zoran **Perić** Zoran **Popović** Zorko **Džepina** Žana **Topalović Tomić**
 Žarko **Bikić** Zorko **Matošević** Željko **Sivonjić** Željko **Andrić** Željko **Grebenar** Željko
Nakić Željko **Sučić** Željko **Perić**

Poštovani čitatelji, ako ste pažljivo pročitali ovaj Zbornik sjećanja onda vam je sigurno jasno da moji suradnici i ja nismo uradili ništa revolucionarno kroz posljednje povijesno razdoblje. Nastavili smo samo slijed koji su davne 1974. godine postavili naši misionari. Taj slijed narednih 30 godina zadržali smo kao „Status Quo” i sačuvali dobri duh amaterizma na moderniji način, dovodeći glazbenu školu koja je osigurala školovani puhački glazbeni podmladak.

Ovaj Zbornik nosi naslov
„Znali smo trajati”,
a mi se radujemo generacijama koje će znati trajati.

Dragan Đido

LIMENA GLAZBA **LAŠVA**
NOVA BILA

JAVNA USTANOVA
HRVATSKI KULTURNI CENTAR
NOVA BILA • TRAVNIK

Općina
Travnik

Ministarstvo obrazovanja,
znanosti, mladih, kulture i športa
Srednjobosanskog kantona/ Kantona Središnja Bosna

Federalno
ministarstvo kulture i sporta

Fondacija za muzičke,
scenske i likovne umjetnosti
Sarajevo

Ministarstvo civilnih poslova
Bosne i Hercegovine

Središnji državni ured za Hrvate
izvan Republike Hrvatske

LIMENA GLAZBA **LAŠVA**
NOVA BILA